

Zarządzenie Nr 732/22
Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny

z dnia 1 grudnia 2022 roku

w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynków biurowych Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 3, art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1620).

zarządzam co następuje:

§1

1. Wprowadzam Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla:
  - 1) budynku biurowego Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny przy ul. Parkowej 9 w Czerwionce-Leszczyinach,
  - 2) budynku biurowego Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny przy ul. Aleja Świętej Barbary 6 w Czerwionce-Leszczyinach,stanowiące załączniki do niniejszego zarządzenia.
2. Zobowiązuję kierowników komórek organizacyjnych do zaznajomienia się oraz zapoznania podległych pracowników, stażystów oraz praktykantów z treścią Instrukcji, o których mowa w ust. 1.
3. Zobowiązuję wszystkich pracowników Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny do przestrzegania postanowień Instrukcji, o których mowa w ust. 1.

§2

Wykonanie postanowień Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, stanowiących załączniki do niniejszego zarządzenia powierza się Głównemu Specjaliście ds. BHP.

§3

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny.

§4

Tracą moc:

- 1) Zarządzenie Nr 586/16 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynków biurowych Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny,
- 2) Zarządzenie Nr 380/18 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny z dnia 27 sierpnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia aktualizacji Instrukcji

- Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku biurowego Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny przy ul. Parkowej 9,
- 3) Zarządzenie Nr 634/18 Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny z dnia 28 listopada 2018 roku w sprawie wprowadzenia aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku biurowego Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny przy ul. Aleja Świętej Barbary 6.

§5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

Burmistrz
Gminy i Miasta
Czerwionka-Leszczyzny
Włodzisław Janiszewski

ADWOKAT PRAWNY
ICT 54/0

mgr *Domżał*

Domżał

INSTRUKCJA

BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Budynek Urzędu Gminy i Miasta

Czerwionka - Leszczyny

ul. Parkowa 9

44-230 Czerwionka - Leszczyny

Opracował:

„ANTI-FLAM”
Zbigniew Ruducha
44-207 Rybnik, ul. Gliwicka 176A
tel. 32 424 63 68, fax 32 433 11 96
NIP 642-100-37-20

Zatwierdzam:

Burmistrz
Gminy i Miasta
Czerwionka-Leszczyny
Wiesław Igniszewski

Instrukcja została opracowana: Listopad 2022

Niniejsza instrukcja winna być przechowywana w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych

Na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z póź.zm.(t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620)

wprowadza się w życie:

"INSTRUKCJĘ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO"

dla obiektu:

Budynek Urzędu Gminy i Miasta

Czerwionka - Leszczyny

ul. Parkowa 9

44-230 Czerwionka – Leszczyny

Przedmiotowa instrukcja obowiązuje wszystkich użytkowników obiektu, wykonawców robót niebezpiecznych pożarowo oraz wszelkie osoby przebywające w obiekcie.

Do zapoznania się z „Instrukcją” i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Czerwionka Leszczyny , dnia 30.11.2022 roku

SPIS TREŚCI:

- I. WSTĘP
- II. Charakterystyka ogólna i pożarowa obiektów
- III. Potencjalne źródła powstawania pożaru oraz drogi jego rozprzestrzeniania się
- IV. Zasady zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych
- V. Podręczny sprzęt gaśniczy
- VI. Organizacja i warunki ewakuacji
- VII. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla osób z zewnątrz
- VIII. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia – instrukcja postępowania na wypadek pożaru
- IX. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej
- X. Organizacja i zasady zaznajamiania pracowników z przepisami p.poż.
- XI. Zalecenia w zakresie przeglądów instalacji, urządzeń oraz gaśnic
- XII. Znaki ochrony przeciwpożarowej
- XIII. Znaki ewakuacyjne
- XIV. Wykaz obowiązujących przepisów prawnych i norm
- XV. Załączniki

I. WSTĘP

- 1) **Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska naturalnego przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami poprzez:**
  - 1) **zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,**
  - 2) **zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,**
  - 3) **prowadzenie działań ratowniczych.**

- 2) Zgodnie z art. 4.1. ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991r. z późniejszymi zmianami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2057.) Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, **zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:**

  - 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
  - 2) wyposażyć obiekt, budynek lub teren w sprzęt pożarowy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
  - 3) zapewnić przeglądy techniczne, konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w punkcie b, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
  - 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
  - 5) przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
  - 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
  - 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

3) Podstawa opracowania.

Wymóg opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego zawarty jest w § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620). Zakres opracowania określony jest w postanowieniach ogólnych.

Aby określić wymagania przeciwpożarowe dotyczące budynków i obiektów przeprowadzono analizę zabezpieczenia przeciwpożarowego w oparciu o obowiązujące przepisy, wykorzystując:

- 1) ustalenia z wizji lokalnej obiektu,
- 2) informacje uzyskane od kierownictwa dotyczące podstawowych funkcji poszczególnych pomieszczeń,
- 3) projekt architektoniczno-budowlany obiektu.

Dla ludzi przebywających w obiekcie określono potencjalne źródła powstania pożaru w pomieszczeniach i drogi jego rozprzestrzeniania się.

Postanowienia ogólne.

4) Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem.
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym.
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania ;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz z treścią przedmiotowej instrukcji.
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
  - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
  - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
  - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
  - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych, kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
  - e) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
  - f) podziału obiektu na strefy pożarowe,
  - g) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,

- h) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- i) wskazania dojść do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- j) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- k) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony,

5. Wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

1) Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

2) Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna się znajdować w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych

6. Do zapoznania się z instrukcją oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy zatrudnieni w obiekcie budynku Urzędu Gminy i Miasta przy ulicy Parkowej 9. Zapoznanie się z treścią instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem (zał. Nr 3).

7. Pracownicy znający swe środowisko, stanowiący zorganizowaną zbiorowość i mający warunki do doskonałego poznawania obiektu, poszerzone o znajomość działania i postępowania w przypadku pożaru (w oparciu o instrukcję), zapewnić winni sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej oraz zminimalizowanie skutków ewentualnego pożaru.

8. Niezależnie od powyższego, postanowienia niniejszej instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace zlecone na terenie i na rzecz obiektu, oraz i inne osoby przebywające czasowo na terenie obiektu.

9. Obowiązek zapoznania tych osób z treścią i postanowieniami niniejszej instrukcji należy do Zarządzającego obiektem (osób upoważnionych), zawierających umowy z tymi osobami prawnymi i fizycznymi. Powyższe osoby również nadzorują i egzekwują przestrzeganie przepisów i postanowień niniejszej instrukcji przez osoby przebywające czasowo w obiekcie.

10. Niniejsza instrukcja nie zwalnia od konieczności zapoznania i przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczegółowych, wewnętrznych zarządzeniach, zaleceniach uprawnionych organów kontrolnych itp.

11. Podstawowe definicje i pojęcia.

Bezpieczeństwo pożarowe - stan eliminujący zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegania przed powstaniem pożaru.

Pożar – niekontrolowany proces palenia, w miejscu do tego nie przeznaczonym.

Inne miejscowe zagrożenie - rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody nie będące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.

Działania ratownicze - każda czynność podjęta w celu ochrony życia zdrowia i mienia lub środowiska, a także likwidacji przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Warunki ewakuacji - zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno - organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Prace niebezpieczne pożarowo - prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Budowla - każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak np. zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, budowle sportowe, itp.

Budynek użyteczności publicznej - rozumie się przez to budynek przeznaczony dla administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym lub wodnym, poczty lub telekomunikacji oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy i socjalny.

Pomieszczenie techniczne – rozumie się przez to pomieszczenie, w którym znajdują się urządzenia techniczne służące do obsługi budynku.

Kondygnacja – rozumie się przez to poziomą, nadziemną lub podziemną część budynku, zawartą między podłogą na stropie lub warstwą wyrównawczą na gruncie a górną powierzchnią podłogi bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu znajdującego się nad tą częścią, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą wysokość w świetle większą niż 1,9 m, przy czym za

Przejście ewakuacyjne – przejście, które powinno być zapewnione w pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.

Dojście ewakuacyjne – długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, które mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej. W przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedśionkiem przeciwpożarowym, długość tę mierzy się od pierwszych drzwi tego przedśionka.

Strefa pożarowa - rozumie się przez to budynek albo jego część oddzieloną od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków. Częścią budynku, o którym mowa wyżej, jest także jego kondygnacja, jeżeli klatki schodowe w tym budynku są wydzielone drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej E I 30, wyposażonej w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu.

Strefa pożarowa składowiska - rozumie się przez to powierzchnię składowiska oddzieloną od budynków, innych obiektów budowlanych i składowisk, w sposób określony dla budynków magazynowych - wolnym pasem terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalna lub ścianą oddzielenia przeciwpożarowego o wysokości przekraczającej poziom składowania co najmniej o 0,5 m i klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż REI 120.

Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzenienia się pożaru.

Teren przyległy - pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno-budowlanych.

Materiały niebezpieczne pożarowo - rozumie się przez to następujące materiały:

- 1) Gazy palne.
- 2) Ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C).
- 3) Materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne.
- 4) Materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu.
- 5) Materiały wybuchowe i pirotechniczne.
- 6) Materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji.
- 7) Materiały mające skłonności do samozapalenia.

Temperatura zapłonu – jest to najniższa temperatura cieczy ogrzewanej w ściśle określony sposób, której pary tworzą z powietrzem mieszaninę zapalającą się przy zbliżeniu płomienia.

Klasyfikacja materiałów budowlanych oraz materiałów wykończenia wnętrz w podziale na euro klasy:

L.p.	Euro klasa	Właściwości	Ryzyko rozgorzenia	Przykłady wyrobów
1.	A1	Niepalne	Żadne	Beton, wełna mineralna
2.	A2	Niepalne	Żadne	Płyta gipsowo-kartonowa
3.	B	Bardzo ograniczony udział w pożarze	Żadne	PCV twarde z dodatkami uniepalniającymi
4.	C	Ograniczony, lecz zauważalny udział w pożarze	Tak	Płyta gipsowo-kartonowa z tapetą papierową
5.	D	Istotny udział w pożarze	Tak	Drewno bez zabezpieczeń ogniochronnych
6.	E	Bardzo duży udział w pożarze	Tak	Spienione tworzywa sztuczne o zmniejszonej palności
7.	F	Niezbadane lub negatywne wyniki wszystkich badań ogniowych	Tak	Spienione tworzywa sztuczne

Powyższe klasy ogniowe nie dotyczą wykładzin podłogowych; dla nich jest odrębna klasyfikacja.

Uwaga, rozgorzenie jest wybuchowym rozprzestrzenianiem się pożaru, następującym, w chwili, gdy wszystkie palne materiały znajdujące się w pomieszczeniu stoją w ogniu. Towarzyszy temu skokowy wzrost temperatury; pożar przenosi się na inne pomieszczenia.

Dodatkową klasyfikacją wyrobów budowlanych jest klasyfikacja z uwagi na wytwarzanie dymu. Te dodatkowe oznaczenia w klasie podstawowej oznaczone przez „s” (ang. smoke) występują w euro klasach od A2 do D. Poniżej przedstawiono w tabeli dodatkową klasyfikację z uwagi na wytwarzanie dymu.

Dodatkowa klasyfikacja z uwagi na wytwarzanie dymu.

L.p.	Klasa emisji dymu	Wyjaśnienie	Przykłady wyrobów
1.	s1	Wyroby wydzielające małą ilość dymu	Płyty gipsowo-kartonowe
2.	s2	Wyroby wydzielające średnią ilość dymu	Drewno ze środkami ogniochronnymi
3.	s3	Wyroby wydzielające dużą ilość dymu	Guma

Wyroby klasy A1 w ogóle nie wytwarzają dymu, dlatego oznaczeniu A1 nie towarzyszy symbol „s”.

Oprócz dodatkowej klasyfikacji wyrobów budowlanych z uwagi na wytwarzanie dymu, istnieje jeszcze inna dodatkowa klasyfikacja wyrobów budowlanych z uwagi na możliwość tworzenia się płonących kropli i cząstek. Te dodatkowe oznaczenia w klasie podstawowej oznaczone przez „d” (ang. droplet) występują w euro klasach od A2 do E. Poniżej przedstawiono w tabeli dodatkową klasyfikację z uwagi na wytwarzanie płonących kropli i cząstek.

Dodatkowa klasyfikacja z uwagi na wytwarzanie płonących kropli i cząstek

L.p.	Klasa	Charakterystyka	Przykłady wyrobów
1.	d0	Wyrób podczas spalania nie wytwarza płonących kropli i cząstek	Płyty gipsowo-kartonowe
2.	d1	Wyrób podczas spalania wytwarza niewiele płonących kropli/cząstek (podobne do iskieł płonącego drewna)	Sklejki
3.	d2	Wyrób podczas spalania wytwarza bardzo dużo płonących kropli/cząstek, które mogą powodować poparzenia skóry, lub rozprzestrzenianie się pożaru	Polistyren

Wyroby klasy A1 w ogóle nie wytwarzają płonących cząstek, dlatego oznaczeniu A1 nigdy nie towarzyszy dodatkowe oznaczenie „d”.

II. Charakterystyka ogólna i pożarowa obiektu.

1. Charakterystyka ogólna:

Budynek Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka Leszczyny, jest obiektem wzniesionym wg. uzyskanych informacji ok roku 1925, usytuowanym w zabudowie śródmiejskiej, posiadający utwardzony wjazd, parking oraz dojścia do budynku. Zlokalizowany jest wzdłuż ul. Parkowej.

Aktualnie w obiekcie jest zatrudnionych etatowo 58 osób są to pracownicy administracji i obsługi urzędu.

Powierzchnia zabudowy – 346,1m²
Powierzchnia całkowita obiektu – 1034,5m²
Ilość kondygnacji nadziemnych – 3
Ilość kondygnacji podziemnych – 1
Wysokość budynku – 13,5m
Kubatura budynku - 4257m³

Konstrukcja i wykończenia wnętrza:

Budynek jest obiektem czterokondygnacyjnym z czego jedną kondygnację stanowi podpiwniczenie.

Wzniesiony w technologii tradycyjnej stosowanej w ówczesnych latach poprzedniego wieku. Fundamenty najprawdopodobniej wylewane betonowe w części na podkładce z cegły palonej. Konstrukcję nośną stanowią ściany z cegły palonej na zaprawie piaskowej i stropów betonowych z elementami konstrukcji drewnianej.

Dach wykonany jako konstrukcja z drewna krokwiowo-jętkowy, wielospadowy pokryty papą. Ściany działowe wykonane w technologii mieszanej w części z cegły jak również z zastosowaniem konstrukcji lekkiej typu płyty GK kartonowo - gipsowych, spełniające wymagania klasy odporności ogniowej EI 30 min. Strop nad 1-szą kondygnacją spełnia wymagania klasy odporności ogniowej REI 60 min.

Obudowę jednej z klatek schodowych (południową) stanowiącą komunikację pionową ze wszystkimi kondygnacjami budynku oraz dwoma wyjściami ewakuacyjnymi wydzieloną pożarowo drzwiami o odporności ogniowej EI 30 oraz EI 60 stanowią ściany murowane z cegły pełnej, spełniająca wymagania klasy odporności ogniowej REI 60.

Druga klatka schodowa stanowi komunikację jedynie pomiędzy piwnicą a parterem budynku posiadająca dwa niezależne wyjścia.

Elewacje budynku w całości zostały poddane termomodernizacji oraz pokryte tynkiem strukturalnym. Stolarka okienna i drzwiowa wykonana z elementów PVC oraz aluminium.

2. Charakterystyka pożarowa budynku:

- 1) *Grupa wysokości budynku* – ze względu na wysokość budynków 13,5m. kwalifikuje się do budynków; średniowysoki (SW).
- 2) *Kategoria zagrożenia ludzi ZL* – ze względu na przeznaczenie budynek administracyjno-biurowy zakwalifikowano do kategorii ZLIII.
- 3) *Gęstość obciążenia ogniowego oraz pomieszczenia zagrożone wybuchem* – w budynkach ZL nie określa się obciążenia ogniowego, jak również w budynku nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem.
- 4) *Klasa odporności pożarowej budynku* – Obiekt ze względu na swoją konstrukcję oraz przeznaczenie powinien posiadać klasę odporności pożarowej „B”.

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	pokrycie dachu
A	R 240	R 30	REI 120	EI 120	EI 60	E 30
B	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30	E 30
C	R 60	R 15	REI 60	EI 30	EI 15	E 15
D	R 30	–	REI 30	EI 30	–	–
E	–	–	–	–	–	–

gdzie:
R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,
I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,
(-) – nie stawia się wymagań.

- 5) *Strefy pożarowe* – W budynku stanie jedna strefa pożarowa, z wydzieloną pożarowo kondygnacją piwnic drzwiami o odporności ogniowej EI60 jak również wydzielona pożarowo klatka schodowa stanowiącą komunikację pionową ze wszystkimi kondygnacjami budynku drzwiami o odporności ogniowej EI30 oraz EI60
Dopuszczalna strefa pożarowa dla pomieszczeń ZLIII w budynku średniowysokim nie została przekroczona.
- 6) *Usytuowanie obiektu, odległość od budynków i obiektów budowlanych*
W najbliższym sąsiedztwie znajduje się budynek handlowo-usługowo-mieszkalny w odległości około 1,3m, oba budynki są skierowane do siebie ścianami, jest to powszechne rozwiązanie dla budynków wzniesionych ówczesnym okresie dla zabudowy śródmiejskiej nie spełniające dzisiejszych wytycznych Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2022 r. Poz. 1225) z późniejszymi zmianami. Pozostałe budynki posiadają odległości zgodne z wymogami.

- 7) *Dojazd pożarowy* - Dojazd do opisywanego obiektu odbywa się od ulicy Parkowej, która zapewniająca przejazd jednostkom ochrony przeciwpożarowej wzdłuż elewacji frontowej budynku. Zjazd oraz chodniki komunikacyjne są utwardzone, a ich szerokości zachowane. Zgodne z Rozporządzeniem MSWiA z dnia 24 lipca 2009r. Dz.U.Nr. 124 poz.1030.

Utwardzony wjazd na teren obiektu zapewnia również możliwość swobodnego manewrowania dla pojazdów ratowniczo-gaśniczych oraz posiada nośność co najmniej 100kN przypadającą na oś pojazdu jednostek Straży Pożarnej.

Od drogi prowadzi utwardzone dojście o szerokości minimum 1,5m oraz długości poniżej 30m do wyjść ewakuacyjnych z obiektu, dzięki którym zapewniony jest dostęp do całej strefy pożarowej oraz wszystkich kondygnacji budynku.

- 8) *Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru* - Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru – 10 dm³/s oraz ciśnienie 0,2Mpa DN 80 zapewniają dwa hydranty z miejskiej sieć wodociągowej, jeden z nich znajduje się w odległości około 50m oraz drugi przy ulicy parkowej w odległości ok 70m.

Hydranty posiadają oznakowane zgodnie z PN.

- 9) *Warunki ewakuacji* - Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi jest zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce w budynku lub na zewnątrz obiektu. Długość dojścia ewakuacyjnego mierzona z najdalszego miejsca w pomieszczeniu do wejścia do obudowanej oraz wydzielonej pożarowo drzwiami EI 30 klatki schodowej wyposażonej w urządzenia oddymiające na pierwszym oraz drugim piętrze wynosi ok 22,5m, natomiast z kondygnacji parteru jest możliwość ewakuacji do wyjścia z dwóch klatek schodowych, dwukierunkowo. Korytarze na kondygnacjach budynku posiadają szerokość ok 140cm, występują miejscowe zawężenia do ok 120cm

Warunki ewakuacji z budynku zapewniają: dwie klatki schodowe o konstrukcji żelbetowej i odporności ogniowej biegów i spoczników co najmniej R 60. Jedna z nich o szerokości 115cm stanowiąca jedynie komunikację między parterem a piwnicą posiadającą dwa wyjścia 90cm w stronę placu- parkingu, otwierana na zewnątrz oraz wyjście o szerokości 100cm otwierane do wewnątrz budynku. Druga klatka schodowa o szerokości 115cm. Obudowana, stanowiącą komunikację pionową ze wszystkimi kondygnacjami budynku, wydzieloną pożarowo drzwiami o odporności ogniowej EI 30 oraz EI 60. Posiadającą dwa wyjścia ewakuacyjne o szerokościach 90+30cm w stronę ulicy Parkowej oraz 90cm w stronę wewnętrznego placu-parkingu otwieranych w kierunku na zewnątrz.

Na klatkach schodowych nie występują elementy łatwopalne oraz kapiące zgodnie z wymaganiami.

Możliwość opuszczenia budynku w przypadku zagrożenia jest zapewniona użytkownikom obiektu komunikacyjnie oraz organizacyjnie w bardzo krótkim czasie.

Długość dojść ewakuacyjnych nie przekraczają wartości :

Dla pomieszczeń ZLIII 30m dla dojść jednokierunkowych oraz 60m dla dojść dwukierunkowych.

- 10) *Wyposażenie budynku w podręczny sprzęt gaśniczy* - Obiekt wyposażony jest w gaśnice proszkowe ABC rozmieszczone na wszystkich kondygnacjach. Miejsca rozmieszczenia gaśnic są zaznaczone w części graficznej opracowania. Stanowiska z podręcznym sprzętem gaśniczym są oznakowane zgodnie z PN. Biorąc pod uwagę klasyfikację obiektu ZLIII, jak również powierzchnię obiektu, ilość gaśnic jest wystarczająca, długość dojsć do stanowisk gaśniczych nie jest przekroczona.

3. Instalacje

- 1) **Instalacja wodociągowa** – w obiekcie wykonano instalację hydrantową, przyłącza wykonane zostały z rur stalowych. W budynku znajduje się cztery hydranty wewnętrzne o średnicy $\phi 25$ z węzłem półsztywnym, które zlokalizowane są na każdej kondygnacji przy ciągach komunikacyjnych, oznakowane zgodnie z PN. Hydranty wewnętrzne swym zasięgiem powinny obejmować całą chronioną powierzchnię obiektu.
- 2) **Instalacja CO** - zdalczynna, ciepło jest dostarczane z zewnątrz do wymiennikowni znajdującej się na kondygnacji podziemnej wydzielonej pożarowo w obiekcie.
- 3) **Wentylacja i klimatyzacja** – budynek posiada wentylację grawitacyjną instalacja kondycjonowania powietrza – klimatyzacja znajduje się w wybranych pomieszczeniach.
- 4) **Instalacja elektryczna** – zasilanie obiektu w energię elektryczną doprowadzone jest do rozdzielnic elektrycznej na parterze budynku. Główny wyłącznik przeciwpożarowy prądu zlokalizowany został w obrębie głównego wejścia na parterze obiektu. Miejsce usytuowania wyłącznika przedstawiono na rysunkach stanowiących załącznik do niniejszej instrukcji. Wyłącznik przeciwpożarowy prądu ma za zadanie odłączyć całkowicie zasilanie w obiekcie za wyjątkiem obwodów zasilających urządzenia, których działanie jest niezbędne podczas trwania pożaru. Wyłącznik oznakowany zostały zgodnie z PN.
- 5) **Instalacja oddymiania** - ewakuacyjnych klatek schodowych. Budynek posiada instalację oddymiania wydzielonej pożarowo klatki schodowej stanowiącej komunikację oraz drogę ewakuacyjną ze wszystkich kondygnacji. Została zapewniona również wymagana ilość powietrza dostarczanego poprzez automatycznie otwierane połączenia okien i drzwi w czasie wykrycia pożaru bądź przewietrzania klatki schodowej.
- 6) **Instalacja odgromowa** - w celu zminimalizowania skutków termicznych działaniem pioruna na poszycie dachowe oraz elementy konstrukcyjne budynku, zaprojektowano wykonanie instalacji piorunochronnej zgodnie z dokumentacją. Rezystancja otoku uziemiającego powinna wynosić $10 \leq \Omega$. W świetle przepisów prawa budowlanego, obiekty powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez zarządcę okresowej kontroli, **co najmniej raz na 5 lat**, polegającej m.in. na badaniu instalacji piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń, oporności uziemień. Kontrole stanu technicznego instalacji piorunochronnej powinny

przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych.
Co roku należy wykonać tzw. Badanie niepełne polegające na wizualnej kontroli połączeń, zwodów i przewodów odprowadzających pod kątem zachowania ciągłości przewodzenia.

- 7) **Instalacja wodno-kanalizacyjna** - instalacja wodociągowa zasilona z przyłącza 110 PCV, poprzez złącze ϕ 40mm PE do budynku.
Odprowadzenie ścieków sanitarnych socjalno-bytowych następuje do istniejącej sieci kanalizacyjnej poprzez przykanalik.

III. Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania się.

1. Zagrożenie pożarowe w pomieszczeniach, uwzględniając specyfikę prowadzonej w nich działalności może wynikać:

- 1) Z różnych zachowań pracowników w obiekcie lub osób przychodzących z zewnątrz, w tym wypadku ogień może zostać zaprószone nieświadomym działaniem osób (nieostrożnością) lub działaniem świadomym (podpaleniem).
- 2) Z działalności w obiekcie na skutek niewłaściwej eksploatacji, braku konserwacji czy też wad różnego rodzaju stosowanych urządzeń i instalacji.

2. W szczególności w oparciu o statystykę powstania pożarów w tego typu lub podobnych obiektach, pożary mają swoje źródło w postaci:

1) Nieostrożności osób, której najczęstszymi przejawami są:

- a) pozostawianie bez dozoru włączonych do sieci odbiorników energii elektrycznej,
- b) wykonywanie i użytkowanie prowizorycznych instalacji elektrycznych, a zwłaszcza odbiorników energii elektrycznej powodujących przeciążenie instalacji,
- c) osłanianie punktów świetlnych (żarówek) materiałami palnymi,
- d) nieprawidłowe stosowanie i używanie cieczy łatwopalnych (przelewanie ich, podgrzewanie, otwieranie pojemników, czyszczenie nimi pomieszczeń i urządzeń, badanie pojazdów z uszkodzonymi układami paliwowymi),
- e) pozostawianie bez dozoru włączonych kuchenek, maszyn, itp.,
- f) lekceważenie przepisów dotyczących zabezpieczenia prac pożarowo – niebezpiecznych.

2) Brak konserwacji, przeglądów i badań urządzeń elektroenergetycznych i mechanicznych, których celem jest wykrycie ewentualnych wad mających wpływ na zagrożenie pożarowe.

W związku z powyższym, opierając się na ustaleniach art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane, instalację energetyczną w obiekcie należy poddać okresowym badaniom, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach szczegółowych.

3) ***Brak lub niesprawna instalacja odgromowa na obiekcie.***

Instalacja odgromowa na obiekcie powinna spełniać wymagania Polskiej Normy PN-86/E-05003/02 ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.

Powinna być poddawana badaniom okresowym nie rzadziej niż co 5 lat – co wynika z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88.).

4) ***Zły stan, nieprawidłowe użytkowanie oraz brak okresowych czyszczeń urządzeń i przewodów wentylacyjnych.***

Zgodnie z art. 62 w. w. ustawy Prawo budowlane, przewody wentylacyjne co najmniej raz w roku powinny być poddane okresowej kontroli przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje.

5) ***Podpalenia, których motywem może być zazdrość, zawiść, zemsta, porachunki osobiste, chuligaństwo, zatarcie śladów innego przestępstwa i nadużyć, sabotaż, choroba psychiczna zwana piromanią, itp.***

3. Drogi rozprzestrzeniania się pożarów.

Każdy nie kontrolowany proces palenia się, który nazywamy pożarem, w warunkach łatwopalnego wystroju wnętrza w budynkach ma tendencje do rozprzestrzeniania się od pożaru w zarodku poprzez pożar średni aż do dużego.

Oznacza to, że od małego zaprószenia ognia pożar może się rozprzestrzenić w przypadku braku interwencji personelu, na całe pomieszczenie, a w konsekwencji na cały obiekt. W ogólnym ujęciu tego tematu, głównymi czynnikami potęgującymi zagrożenie pożarowe i wywierającymi zasadniczy wpływ na rozprzestrzenianie się pożarów są:

1) ***Nieprawidłowe warunki budowlane:***

- a) brak wymaganej odporności ogniowej pionowych i poziomych oddzieleni (ścian, stropów),
- b) łatwo zapalne konstrukcje budynku, łatwo zapalny wystrój wnętrza;

2) ***Nagromadzenie dużej ilości materiałów palnych, jak opakowań, śmieci odpadków:***

Powyższe stwarza nie tylko dogodne warunki do szybkiego rozwoju pożaru, ale w znacznym stopniu utrudnia ewakuację ludzi gdyż szybko rozwijający się pożar odcina niejednokrotnie jedyne drogi ucieczki z pomieszczenia.

3) ***Późne zaalarmowanie straży pożarnej o powstałym pożarze na skutek:***

- a) zlekceważenia powstałego pożaru,
- b) braku środków alarmowania lub umiejętności alarmowania straży pożarnej.

Jak wykazują doświadczenia w tym zakresie, pożar rozwija się bardzo szybko i dlatego każda zwłoka w czasie od chwili zauważenia pożaru do momentu zaalarmowania straży pożarnej,

powoduje, że skutki, straty i zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia osób są z każdą sekundą coraz większe.

4) ***Brak prawidłowej i szybkiej reakcji pracowników w zakresie podjęcia działań gaśniczych na skutek:***

- a) braku znajomości przez pracowników zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- b) brak umiejętności użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- c) brak w ogóle podręcznego sprzętu gaśniczego w pomieszczeniach lub jego nieprawidłowe zlokalizowanie (zastawienie, brak dostępu, brak rozeznania co do miejsc lokalizacji sprzętu, itp.),
- d) brak znajomości przez pracowników miejsc lokalizacji wyłącznika głównego prądu elektrycznego, zaworu głównego gazu i wody;

4. **Zabezpieczenie przeciwpożarowe pomieszczeń przed możliwością powstania pożaru.**

W budynku **z a b r a n i a** się wykonywania czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się i utrudnienia prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

- 1) Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
  - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania rozporządzenia MG z 22 grudnia 2005 w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem,
  - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - c) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa.
- 2) Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia.
- 3) Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze.
- 4) Rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów, oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m.
- 5) Składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu.
- 6) Użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.

- 7) Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
  - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V.
- 8) Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
- 9) Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 10) Składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości.
- 11) Składowanie materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach.
- 12) Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
- 13) Lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych.
- 14) Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
  - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - b) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - c) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - d) wyjść ewakuacyjnych,
  - e) przeciwpożarowego wyłącznika prądu, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.
- 15) Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:
  - a) nieprzekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu,
  - b) zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych,
  - c) nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.
- 16) Właściciele lub zarządcy terenów utrzymują znajdujące się na nich drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 sierpień 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 09.124 poz. 1030).

5. Ponad w. w. zasady, w celu ograniczenia możliwości powstania pożaru osoba Zarządzająca oraz każdy zatrudniony w obiekcie zobowiązany jest do:

- 1) Odbycia szkolenia przeciwpożarowego.
- 2) Znajomości przepisów przeciwpożarowych i ich przestrzegania.

- 3) Znajomości sposobów alarmowania straży pożarnych.
- 4) Znajomości zasad użytkowania podręcznego sprzętu gaśniczego i środków gaśniczych.
- 5) Dbłości o właściwy stan zabezpieczeń przeciwpożarowych na swoim stanowisku pracy.
- 6) Niezwłocznego usuwania źródeł zagrożenia pożarowego, co także odnosi się do klientów, których należy bacznie obserwować czy swoim zachowaniem nie stwarzają zagrożenia pożarowego.

IV. Zasady zabezpieczenia prac pożarowo – niebezpiecznych.

1. Przez prace pożarowo niebezpieczne rozumie się przede wszystkim prace wykonywane przy użyciu otwartego ognia (spawanie gazowe, elektryczne, cięcie, lutowanie, zgrzewanie, itp.). Prace niebezpieczne pożarowo, związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz budynku, na przyległym do niego terenie, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.
2. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, Administrator obiektu oraz wykonawca są zobowiązani:
  - 1) Ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane.
  - 2) Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.
  - 3) Wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg pracy oraz zabezpieczenie po zakończeniu prac.
  - 4) Sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo-niebezpiecznych wg wzoru określonego załącznikiem nr 1.
3. Rozpoczęcie prac pożarowo-niebezpiecznych może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich prowadzenie. Zezwolenie wydaje Administrator obiektu. Wzór zezwolenia, o którym mowa określony jest załącznikiem nr 2.
4. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:
  - 1) Wszystkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonie przyległym, w tym także elementy konstrukcji budynku i znajdujących się tam instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem.
  - 2) Prace pożarowo niebezpieczne wykonywane w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem cieczy łatwopalnych lub gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy gdy pomieszczenia te zostaną dokładnie przewietrzone (stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie może przekraczać 10% ich dolnej granicy wybuchowości).
  - 3) W miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych powinien się znajdować sprzęt gaśniczy umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru, dostosowany do ilości i rodzaju palnych materiałów znajdujących się w pomieszczeniu.

- 4) Po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych należy po upływie 4, a następnie 8 godzin, poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe. Wyniki kontroli należy odnotować w „Książce kontroli prac”.
  - 5) Prace pożarowo-niebezpieczne mogą być wykonywane przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.
  - 6) Administrator obiektu jest zobowiązany przed rozpoczęciem prac, zapoznać wszystkie osoby z zagrożeniem pożarowym występującym w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
  - 7) Sprzęt używany do wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
5. Ustalenia organizacyjne:
- 1) Odpowiedzialność za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym prowadzenie prac pożarowo-niebezpiecznych, zleconych osobom obcym ponosi wykonawca tych prac, który stosuje się do ustaleń zawartych niniejszą Instrukcją,
  - 2) Zapis o odpowiedzialności powinien znaleźć się w umowie, lub na oddzielnym oświadczeniu, a fakt ten wykonawca potwierdza czytelnym podpisem;

V. Podręczny sprzęt gaśniczy.

1. Zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów póź.zm. (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620), obiekt powinien być wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy spełniający wymagania przepisów oraz Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic.

Występowanie w obiekcie wewnętrznej instalacji hydrantowej nie zwalnia z obowiązku wyposażania w podręczny sprzęt gaśniczy.

2. Rodzaj oraz ilość gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w PN dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Pomieszczenia powinny być wyposażone w gaśnice w zależności od występującego zagrożenia, rodzaju obiektu, wielkości obciążenia ogniowego oraz powierzchni. Ponieważ pomieszczenia w budynku są zaliczane do kategorii ZL III, a pomieszczenia techniczne posiadają gęstość obciążenia ogniowego do 500 MJ/ m², więc jedna jednostka podręcznego sprzętu gaśniczego, o masie środka gaśniczego minimum 2 kg lub 3 dm³ powinna przypadać na 100 m² pomieszczenia. W obiekcie należy zastosować gaśnice proszkowe. Odrębnie określa się ilość środka gaśniczego dla poszczególnych stref pożarowych z zastrzeżeniem, że w każdej strefie znajduje się jedna gaśnica o masie środka gaśniczego nie mniejszej niż 2kg.

Datę pierwszej kontroli określa producent sprzętu. Data ta umieszczona jest na karcie informacyjnej gaśnicy. Data każdorazowego badania gaśnicy wykonywanego przez konserwatora, powinna być zaznaczona na gaśnicy wraz z dokładną informacją o przeprowadzającym badanie. Konserwator określa również datę następnego badania. Badanie sprzętu nie może odbywać się rzadziej niż raz w roku.

Każdorazowe użycie sprzętu powinno zostać zgłoszone osobie odpowiedzialnej za stan techniczny gaśnic w obiekcie.

Obiekt wyposażono w gaśnice proszkowe z proszkiem ABC. Miejsca rozmieszczenia gaśnic są właściwie oznakowane, a ich rozmieszczenie jest zgodne z przedstawionymi powyżej wymaganiami.

Miejsca usytuowania gaśnic należy oznakować znakami zgodnymi z PN.

Miejsca rozmieszczenia gaśnic przedstawiono na planach graficznych.

Użytkowany sprzęt, urządzenia pożarnicze, środki gaśnicze oraz inne wyroby służące do ochrony przeciwpożarowej wymagają uzyskanie świadectwa dopuszczenia dla wyrobu.

3. Każdorazowo przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie należy zachować następujące zasady:
  - 1) Sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń.
  - 2) W obiektach w miarę możliwości sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na poszczególnych kondygnacjach.
  - 3) Oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polską Normą.
  - 4) Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.
  - 5) Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na działanie źródeł ciepła i uszkodzenia mechaniczne.
  - 6) Długość dojścia do stanowiska ze sprzętem nie powinna przekraczać 30m.
4. Podział pożarów na grupy (według PN –75/M-51001) i zasady stosowania poszczególnych rodzajów sprzętu gaśniczego:
  - 1) Do gaszenia pożarów **grupy A** , tj. w których występuje zjawisko spalania żarowego - stosuje się gaśnice płynowe, pianowe oraz hydranty wewnętrzne.
  - 2) Do gaszenia pożarów **grupy B**, tj. cieczy palnych i ciał stałych, które w wyniku oddziaływania wysokich temperatur ulegają roztopieniu - stosuje się gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe.
  - 3) Do gaszenia pożarów **grupy C**, tj. gazów palnych - stosuje się gaśnice śniegowe, proszkowe.
  - 4) Do gaszenia pożarów **grupy D**, tj. metali lekkich - stosuje się gaśnice proszkowe specjalnie do tego celu przeznaczone.

- 5) Do gaszenia pożarów **grupy F**, tj. tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych – stosuje się gaśnice proszkowe, śniegowe, pianowe specjalnie do tego celu przeznaczone.

5. Gaśnice:

1) Gaśnice proszkowe.

Gaśnice proszkowe przenośne oraz przewoźne, cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces spalania będący reakcją chemiczną. Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów grupy A, B, C i E (drewna, papieru, tkanin, cieczy, gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem). Gaśnice proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych. Ze względu na wysokie ciśnienie robocze gaśnic proszkowych, mają one zdolność do zasięgu rzutu strumienia proszku na odległość od 5 do 8 m. dla gaśnic i 12 m. dla gaśnic przewoźnych.

2) Gaśnice śniegowe.

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy palnych, gazów tj. grupy pożarów B,C, (np. propan. acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych, znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem (utleniaczem). Na wolnym powietrzu i na wietrze znacznie skuteczniejsze od gaśnic śniegowych są gaśnice przewoźne śniegowe, dysponujące większym zasobem CO₂. Obecnie na rynku znajdują się gaśnice śniegowe o zawartości 5 kg CO₂. Gaśnice wyposażone są w wąż o długości 1 m. Gaśnice śniegowe są zdolne do pracy w temperaturach od -250°C do 300°C. Stężenie dwutlenku węgla w pomieszczeniu powyżej 5% jest duszące, a powyżej 8% trujące, dlatego po działaniu gaśniczym należy dokładnie przewietrzyć pomieszczenie.

3) Gaśnice pianowe gastronomiczne:

Gaśnice pianowe przeznaczone do gaszenia grupy pożarów A i F skutecznie gasi pożary substancji o przeznaczeniu gastronomicznym czyli olejów i tłuszczu jadalnych. Zagrożenia tego typu pożarem występują także w urządzeniach do pieczenia i smażenia czyli użytkowanych również w naszych kuchniach domowych. Uniwersalność tej gaśnicy przejawia się tym, że gasi pożary nie tylko olejów i ciał stałych, to jest wyposażenie mieszkań, hoteli, itd., ale może gasić również urządzenia elektryczne będące pod napięciem do 1000V. Uzyskano to dzięki zawartej w niej substancji chemicznej oraz specjalnie skonstruowanej dyszy, która od chwili uruchomienia gaśnicy aż do wyczerpania środka gaśniczego utrzymuje stan nie przewodzenia prądu elektrycznego. Inną cechą uniwersalności tej gaśnicy jest jej tolerancja na niskie i wysokie temperatury, można ją stosować w zakresie temperatur od -20°C do $+60^{\circ}\text{C}$.

4) Gaśnice wodno-pianowe:

Gaśnica GW-6z z wewnętrznym ładunkiem zasilającym przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy A i B. Napełniona wodnym roztworem środka pianotwórczego AFFF. Gaśnica szczególnie przydatna w przemyśle drzewnym, włókienniczym, papirniczym, rafineryjnym itp. Wykazuje dużą skuteczność gaśniczą ze względu na zwilżalność materiałów hydrofobowych, zmniejszanie napięcia powierzchniowego oraz tworzenie filmu zabezpieczającego przed ponownym zapłonem na powierzchni cieczy łatwopalnych.

5) Woda:

Woda jest naturalnym środkiem gaśniczym występującym w przyrodzie. Posiada bardzo duże ciepło właściwe, a więc do ogrzania się i odparowania pochłania duże ilości ciepła ze środowiska pożaru ochładzając go, jednocześnie zwilża płonący materiał. Wytworzona para wypiera tlen ze środowiska pożaru. Podawana pod ciśnieniem tłumi płomień, wnika w szczeliny i strukturę materiału palnego zalewa materiał przy podaniu jej w dużej ilości. Woda przewodzi prąd elektryczny, wchodzi w reakcję chemiczną z niektórymi materiałami np. z sodem, potasem, karbidem, nie miesza się z paliwami które będąc

lżejsze od wody rozplývają się po jej powierzchni, powoduje kipienie płonących olejów i smoły, gwałtownie ochładzając rozgrzane części maszyn może powodować ich uszkodzenie (pęknięcie, trwałe odkształcenia konstrukcji). Stosuje się do gaszenia materiałów organicznych stałych, np. drewna, słomy, papieru, tkanin, gumy, tworzyw sztucznych, alkoholi, do chłodzenia powierzchni zbiorników i konstrukcji budowlanych, płonących traw i lasów.

6) Koc gaśniczy:

Wykonany jest w postaci płachty z włókna szklanego o powierzchni 1,5 m², jest całkowicie niepalny. Przechowuje się go w specjalnych futerałach. Służy do tłumienia pożaru w pierwszej fazie przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu. Nadaje się do tłumienia pożarów grupy A, B, C, F.

Sposób użycia: - wyjąć koc z futerału, rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot. W przypadku gaszenia ludzi należy osobę przewrócić i przykryć kocem, zostawiając możliwość swobodnego oddychania.

Koc gaśniczy w świetle przepisów nie należy do podręcznego sprzętu gaśniczego, w związku z czym nie podlega czynnościom konserwacyjnym i przeglądom, jedynie oględzinom przydatności do użycia, jak również stanowi zabezpieczenie przy prowadzeniu prac spawalniczych.

6. Sposoby użycia podręcznego sprzętu gaśniczego

Podręczny sprzęt gaśniczy służy do gaszenia pożarów w zarodku.

Przed przystąpieniem do gaszenia należy się upewnić, czy urządzenie w rejonie, którego powstał pożar nie jest podłączone do prądu elektrycznego. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości należy użyć gaśnicy przystosowanej do gaszenia pożarów w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem. Są to gaśnice śniegowe lub proszkowe. Niedozwolone jest w takim przypadku użycie do gaszenia wody oraz gaśnicy płynowej.

Obecnie wszystkie gaśnice wyposażone są w tzw. Szybko - otwieralny zawór dźwigniowy, osadzony w głowicy gaśnicy. Mimo spotykanych różnych konstrukcji głowic, a tym samym zaworów, spełniają one tę samą funkcję.

Ich zadaniem jest:

- 1) uszczelnić gaśnicę w stanie „spoczynku”
- 2) umożliwić wydostanie się środka gaśniczego w czasie interwencji

W gaśnicach **typu „X”** zawór dźwigniowy tylko uszczelnia gaśnicę uniemożliwiając emisję środka gaśniczego i wyrzutnika.

W gaśnicach **typu „Z”** zawór pełni funkcję przebijaka umożliwiającego (w czasie interwencji) przebicie przepony naboju i przedostanie się wyrzutnika do środka gaśniczego, a w rezultacie emisję środka na zewnątrz.

Uwaga:

Należy pamiętać, że w gaśnicach z zaworem dźwigniowym emisja środka gaśniczego odbywa się tylko, gdy dźwignia jest dociśnięta do uchwyty głowicy.

Cofnięcie dźwigni spowoduje przerwanie emisji, a tym samym gaszenia.

Innym rozwiązaniem konstrukcyjnym jest tzw. przebijak grzybkowy. Wbicie przebijaka (wystarczy ręką) w głowicę gaśnicy powoduje przebicie przepony naboju i zmieszanie gazu ze środkiem gaśniczym, emisję środka gaśniczego na zewnątrz ułatwia prądownica pistoletowa posiadająca zawór odcinający dopływ.

Uwaga:

Przebijak jest uruchamiany tylko raz. Po wbiciu go w głowicę nie cofnie się.

Sterowanie emisją środka gaśniczego może odbywać się tylko przez prądownicę pistoletową.

Gaśnice śniegowe, w odróżnieniu od pozostałych posiadają specjalne zabezpieczenie przed skutkami przyrostu ciśnienia wewnątrz gaśnicy.

Ciśnienie wewnątrz gaśnicy może zwiększyć się od nadmiernego nagrzania się CO₂.

By nie dopuścić do uszkodzenia gaśnicy zastosowano wkładkę bezpiecznikową. Przyrost ciśnienia spowoduje, co najwyżej wyrwanie płytki i samoistną emisję CO₂ na zewnątrz.

Gaśnice śniegowe, należy chronić przed nadmiernym nagrzaniem.

7. Uruchamianie gaśnic.

1) Z zaworem dźwigniowym:

- a) wyjąć zawleczkę zabezpieczającą dźwignię zaworu,
- b) docisnąć dźwignię zaworu do uchwyty,
- c) dyszę lub prądownicę skierować na palący się materiał.

2) Z przebijakiem grzybkowym:

- a) zerwać plastikowe zabezpieczenie przebijaka lub wyjąć zawleczkę,
- b) wbić przebijak w głowicę,
- c) prądownicę skierować (uruchomić zawór prądownicy) na palący się materiał.

W gaśnicach śniegowych podczas gaszenia trzymać prądownicę za rękojeść z drewna bądź z tworzywa. W innym przypadku może dojść do odmrożenia ręki. Temperatura rozprężającego się dwutlenku węgla wynosi około -72°C !!!

8. Zasady stosowania gaśnic.

1) Ogień atakować zgodnie z kierunkiem wiatru.

2) Pożar palącej się powierzchni gasić od skrajnej jego części.

3) Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.

- 4) Gaśnicami wodno-pianowymi nie gasić urządzeń będących pod napięciem. Używać gaśnic do tego przeznaczonych.

- 5) Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.

- 6) Po ugaszeniu uważać na ponowne zapalenie (rozgorzenie).

- 7) Po użyciu, gaśnicy nie zawieszać tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.

9. Nad każdym punktem z podręcznym sprzętem gaśniczym powinien znajdować się znak:

10. Obiekt został wyposażony głównie w gaśnice proszkowe ABC rozmieszczone w miejscach łatwo dostępnych, które oznakowane są zgodnie z PN.

VI. Organizacja i warunki ewakuacji.

1. Ogólne warunki ewakuacji – wymagania.

W budynkach oraz pomieszczeniach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi oprócz wymagań szczegółowych dotyczących ewakuacji należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) długość przejścia w pomieszczeniu, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na drogę ewakuacyjną nie powinna przekraczać 40 m ,
- 2) wyjścia z pomieszczeń na drogę ewakuacyjną powinny być zamykane drzwiami,
- 3) drzwi ewakuacyjne z budynku powinny otwierać się na zewnątrz o szerokości minimum 0,9 m,
- 4) z pomieszczenia należy zapewnić co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne w przypadku gdy powierzchnia pomieszczenia przekracza 300 m², lub liczba osób przebywających w pomieszczeniu przekroczyła 50, a w pomieszczeniu zaliczonym do kategorii ZL II – 30,
- 5) szerokość wyjścia ewakuacyjnego powinna wynosić 0,6 m na każde 100 osób mogących jednocześnie przebywać w pomieszczeniu, lecz nie mniej niż 0,9 m w świetle,
- 6) wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia – 2 m,
- 7) drzwi stanowiące wyjścia ewakuacyjne powinny otwierać się na zewnątrz pomieszczeń w których może jednocześnie przebywać więcej niż 50 osób,
- 8) stosowanie drzwi obrotowych, rozsuwanych i podnoszonych na drogach ewakuacyjnych jest zabronione,

- 9) okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonać z materiałów niepalnych lub nie zapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia,
- 10) odporność ogniowa biegów, spoczników i pochylni, służących celom ewakuacji, powinna wynosić co najmniej:
  - a) 60 min w budynkach klasy A – C odporności pożarowej,
  - b) 30 min w budynkach klasy D i E odporności pożarowej;
- 11) drogi i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/02
- 12) elementy klatek schodowych powinny być wykonane z materiałów niepalnych,
- 13) piwnice powinny być oddzielone niepalnymi ścianami i stropami o odporności ogniowej co najmniej 60 min i zamknięte drzwiami o odporności ogniowej co najmniej 30min,
- 14) wyjście z klatki schodowej na strych lub poddasze powinno być zamykane drzwiami o odporności ogniowej (w budynkach do 3-ch kondygnacji włącznie) 15 min.

2. Instrukcja ewakuacji.

- 1) Podstawowe zasady dla wszystkich osób znajdujących się w obiekcie:
  - a) W przypadku powstania pożaru, którego rozmiar nie pozwala na skuteczne jego opanowanie w pierwszej fazie rozwoju przy pomocy gaśnic, każdy użytkownik obiektu powinien doprowadzić do ogłoszenia alarmu pożarowego. Alarm pożarowy ma doprowadzić do bezpiecznego opuszczenia budynku przez użytkowników obiektu.
  - b) Osoby, które zauważyły pożar głosem ogłaszają alarm pożarowy, w pierwszej kolejności alarmując ludzi znajdujących się w pomieszczeniach sąsiadujących z źródłem pożaru a następnie dalsze pomieszczenia przemieszczając się w kierunku ewakuacji. Alarmowanie w pierwszej fazie musi objąć wszystkie pomieszczenia na danej kondygnacji. Istotne jest by mieć absolutną pewność, że wszystkie osoby znajdujące się w budynku uzyskały informację o zagrożeniu.
  - c) Przygotowanie osób do opuszczenia zagrożonych pomieszczeń polega na zwięzłym poinformowaniu ich o zaistniałej sytuacji. Ogłoszenie ewakuacji powinno być podane

w formie, z której jednoznacznie i dla wszystkich wynikałaby konieczność pełnej mobilizacji sił i potrzeba natychmiastowego opuszczenia pomieszczenia.

- d) Po uzyskaniu informacji o zaistniałym zagrożeniu wszystkie osoby znajdujące się w budynku bezwzględnie opuszczają budynek kierując się ustalonymi, oznakowanymi drogami do wyjść ewakuacyjnych prowadzących na zewnątrz obiektu.
- e) Ewakuacja musi być podjęta przez pracowników jeszcze przed przybyciem straży pożarnej, gdyż każda zwłoka utrudnia bądź uniemożliwia ratowanie osób i mienia.
- f) Zarówno pracownicy jak i inne osoby znajdujące się w się w obiekcie winny spokojne, bez wzajemnego blokowania się, przeszkadzania, opuścić poszczególne pomieszczenia. W czasie ewakuacji należy się poruszać wyznaczonymi drogami, blisko ścian, według ustalonej kolejności, szeregiem bez biegania, wyprzedzania osób znajdujących się na drodze ewakuacyjnej.

- 2) Decyzję o podjęciu ewakuacji wydaje Zarządzający obiektem lub osoba zastępująca go,
- 3) Alarm o pożarze lub innym zagrożeniu i rozpoczęciu ewakuacji ogłasza się donośnym głosem lub za pomocą urządzeń nagłaśniających.
- 4) Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w obiekcie o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności ewakuacji.
- 5) Kierując akcją ewakuacyjną wyznacza się osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji. Ponadto ustala potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji.
- 6) Ewakuowanych należy kierować do wcześniej znanego najbliższego wyjścia z budynku, tak aby nie powodować kolizji w ruchu innych osób ewakuowanych.
- 7) W czasie ewakuacji należy zachować spokój, nie dopuszczając do jakichkolwiek przejawów paniki. Osoby ewakuowane wyprowadza się na zewnątrz obiektu, sprawdzając w miarę możliwości czy wszyscy opuścili pomieszczenia zagrożone.

- 8) Osoby, które opuściły budynek gromadzą się w wyznaczonym punkcie zbornym – jest to: Wyznaczone miejsce na parkingu po prawej stronie budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny (miejsce to zostało zaznaczone w części graficznej opracowania – zagospodarowanie terenu) i nie opuszczają go do momentu uzyskania zgody Kierującego akcją ratowniczo - gaśniczą.

- 9) W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych części, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia.
- 10) W przypadku odcięcia dróg ewakuacyjnych dla pojedynczych osób lub grup należy niezwłocznie poinformować kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować się na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnych.
- 11) Zabronione jest korzystanie z windy/dźwigu do celu ewakuacji, osoby niepełnosprawne o ograniczonej możliwości poruszania się należy znieść, wyprowadzić do miejsca zbiórki na rękach bądź podtrzymując stosując chwytty ewakuacyjne. Jeśli jest taka możliwość wskazane jest sprowadzenie wózka inwalidzkiego tej osoby i ewakuacja dalej w kierunku wyjścia.
- 12) Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie. Należy poruszać się wzdłuż ścian, by w silnym zadymieniu nie stracić orientacji.
- 13) Drogi i wyjścia ewakuacyjne muszą być oznaczone specjalnymi znakami graficznymi wskazującymi kierunek i rodzaj drogi ewakuacyjnej oraz wyjść ewakuacyjnych wg PN-92/N—01256/02.
- 14) Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił niezbędnych do ewakuacji ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać do tego wszystkich sprawnych fizycznie pracowników.
- 15) Po zakończeniu ewakuacji osób należy sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia, obowiązek ten spoczywa na Zarządzającym obiektem.

- 16) Po ewakuacji z budynku administrator obiektu bądź osoba przez niego wyznaczona dokonuje weryfikacji czy wszystkie osoby przebywające w danym dniu w obiekcie opuściły budynek i są obecne na miejscu zbiórki.
- 17) Zarządzający/Administrator bądź osoba wyznaczona sprawdza czy w budynku została wyłączona energia elektryczna oraz zamknięto główny zawór dopływu gazu.
- 18) Z chwilą przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący dotychczas jej przebiegiem (Zarządzający lub osoba go zastępująca), zobowiązany jest do złożenia zwięzłej informacji o przebiegu akcji ewakuacyjnej, a następnie podporządkować się dowódcy przybyłej jednostki straży pożarnej.

3. Obowiązki pracowników w zakresie przygotowywania organizacyjnego do ewakuacji.

- 1) Pracownik ma obowiązek posiadać dokładne i aktualne informacje na temat:
  - a) rozkładu pomieszczeń, dróg i kierunków ewakuacji oraz wyjść z poszczególnych części budynku,
  - b) zachowania się ludzi w przypadku pożaru,
  - c) sposobu alarmowania na wypadek pożaru lub innej klęski żywiołowej,
  - d) rozmieszczenia i zasad obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnice i hydranty),
  - e) usytuowania głównego wyłącznika prądu,
  - f) rejonu dla ewakuowanych.

4. Obowiązki pracowników w zakresie przeprowadzania akcji ewakuacyjnej.

- 1) Akcją ewakuacyjną zarządza wyznaczona osoba, zgodnie z przyjętym scenariuszem.
- 2) Kierowanie akcją powierza się zarządcy obiektu lub osobie wyznaczonej zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy.
- 3) Podporządkowanie się kierującemu akcją ewakuacyjną (o powodzeniu akcji ewakuacyjnej decyduje jej szybkość i sprawność), jest obowiązkiem wszystkich osób znajdujących się w budynku.
- 4) W trakcie ewakuacji należy:
  - a) zachować spokój i nie wywoływać paniki wśród ludzi,
  - b) ustalić dokładnie miejsce pożaru, jego rozmiar, drogi rozprzestrzeniania oraz czy istnieje zagrożenie dla życia.
- 5) W godzinach nocnych alarmowania osób i instytucji ratowniczych dokonuje osoba wyznaczona, zgodnie z przyjętymi zasadami w obiekcie.
- 6) Ewakuację prowadzić zgodnie ze znakami kierunków ewakuacji.
- 7) Po opuszczeniu pomieszczenia drzwi powinny zostać otwarte.

- 8) Po wyprowadzeniu osób z obiektu należy zgromadzić je w wyznaczonym miejscu dla ewakuowanych.
  - 9) Należy pamiętać, że działania ewakuacyjne mają zawsze pierwszeństwo przed działaniami gaśniczymi.
  - 10) Po przybyciu jednostek straży pożarnej, podporządkować się dowódcy, któremu należy przekazać wszelkie niezbędne informacje.
5. Obowiązki kierującego akcją ratowniczo – gaśniczą po przybyciu jednostek straży pożarnej.
- 1) Osoba kierująca ewakuacją przekazując kierowanie akcją dowódcy Jednostki Ratowniczo–Gaśniczej PSP jest ustawowo zobowiązana:
    - a) informować rzetelnie o miejscach najbardziej zagrożonych i niebezpiecznych oraz przekazać informację o dotychczasowym sposobie i efektach przeprowadzonej akcji ewakuacyjnej i ratowniczo – gaśniczej,
    - b) współpracować z dowódcą JRG w czasie akcji jako doradca znający specyfikę obiektu,
    - c) przez cały czas akcji interesować się stanem zdrowia ewakuowanych oraz miejscem ich przebywania,
    - d) organizować akcję ewakuacji mienia i dozorowanie pogorzelniska.

6. Oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, obiekt jest oznakowany znakami ewakuacyjnymi, określonymi w Polskiej Normie dotyczących znaków bezpieczeństwa Ewakuacja PN-N-01256/02, która nadal obowiązuje równolegle z nową Międzynarodową Normą PN-EN-ISO 7010:2012 oraz zgodnie ze wskazaniem podanymi w części graficznej niniejszego opracowania.

7. Zarządzający budynkiem ma obowiązek nie rzadziej niż raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie zasad oraz warunków ewakuacji z budynku wymóg ten dotyczy obiektów gdzie liczba osób na stałe przebywających wynosi ponad 50.

Siedem dni przed terminem sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji należy powiadomić właściwego Komendanta Miejskiego PSP oraz ustalić zakres ćwiczeń.

VII. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla osób z zewnątrz:

1. Po przybyciu do obiektu zapoznaj się z kierunkami i wyjściami ewakuacyjnymi.
2. W przypadku zauważenia pożaru, zadymienia lub innego niebezpieczeństwa:
  - 1) Poinformuj pracowników obiektu o niebezpieczeństwie nie tworząc paniki.
  - 2) Opuść budynek kierując się oznaczonymi drogami ewakuacyjnymi.
  - 3) W razie braku możliwości korzystania ze schodów lub innych dróg ewakuacyjnych, pozostań w pomieszczeniu i oczekuj na pomoc, sygnalizuj o swoim pobycie.
3. W przypadku ogłoszenia alarmu o pożarze (niebezpieczeństwie) należy:
  - 1) Przerwać natychmiast wszelką działalność.
  - 2) Opuścić pomieszczenie, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację zgodnie z kierunkiem oznaczonym znakami ewakuacyjnymi.
  - 3) Poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych, zachowując spokój.
  - 4) Nie zatrzymywać się ani też poruszać w kierunku przeciwnym do ewakuacji.
  - 5) Pod żadnym pozorem nie zwracać do pomieszczenia czy budynku.

VIII. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia – instrukcja postępowania na wypadek pożaru.

1. Alarmowanie.
  - 1) Każdy, kto zauważy pożar lub inne miejscowe zagrożenie zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
    - a) osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru lub miejsca występowania zagrożenia,
    - b) Zarządzającego/Administradora obiektu lub osobę zastępującą,
    - c) **Państwową Straż Pożarną, tel. 112 (z telefonu komórkowego),**
  - 2) Alarmowania Straży Pożarnej należy dokonać telefonicznie.
  - 3) Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:
    - a) gdzie się pali – dokładny adres budynku i jego nazwę,
    - b) co się pali,
    - c) czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego, czy w rejonie objętym pożarem lub jego bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwopalne lub wybuchowe,

- d) numer telefonu z którego się alarmuje oraz swoje imię i nazwisko,
- e) po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyspozytora PSK należy odłożyć słuchawkę i w miarę możliwości odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy,

4) W razie potrzeby (wypadek, awaria, itp.) zaalarmować:

- a) **Pogotowie ratunkowe**   **tel. 112**
- b) **Policję**   **tel. 112,**
- c) **Pogotowie Energetyczne**   **tel. 991**

5) Jak dzwonić na "112"

Czyli co należy robić krok po kroku od momentu wybrania numeru 112:

- a) miejsce rozmowy powinno znajdować się w pobliżu miejsca zdarzenia i pozwalać na przeprowadzenie spokojnej rozmowy z operatorem (bez zakłóceń),
- b) jeśli to możliwe, połączenie z operatorem numeru 112 powinno być wykonane przez osobę znajdującą się bezpośrednio w miejscu zagrożenia lub inną osobą będącą świadkiem danego zdarzenia,
- c) należy czekać cierpliwie do momentu zgłoszenia się operatora, nie odkładać słuchawki do czasu, gdy połączenie nie zostanie podjęte (połączenie jest bezpłatne, więc nie generuje kosztów dla zgłaszającego zdarzenie),
- d) przedstawić się z imienia i nazwiska, krótko opisać zdarzenie lub sytuację, której było się świadkiem w celu wezwania przez operatora CPR właściwej służby,
- e) wskazać miejsce przebywania/adresu, w którym miało miejsce zdarzenie lub sytuacja; jeśli to możliwe wskazać najszybszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia,
- f) udzielać dodatkowych informacji na zadawane przez operatora pytania,
- g) wykonywać polecenia/instrukcje przekazywane przez operatora,
- h) nie rozłączać się do czasu wyraźnego polecenia operatora z uwagi na konieczność przekazania najważniejszych informacji o zdarzeniu,
- i) jeśli sytuacja nagle się zmieni lub pogorszy, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112,
- j) należy starać się o chwilowe nie korzystanie z telefonu, z którego dokonywano zgłoszenia na wypadek, gdyby operator próbował skontaktować się ponownie w celu weryfikacji informacji lub udzielenia innych dodatkowych informacji.

6) Czego możesz się spodziewać dzwoniąc na 112?

Zgłoszenie zostanie skierowane do najbliższego centrum powiadamiania ratunkowego właściwego ze względu na miejsce lokalizacji osoby zgłaszającej zdarzenie lub w przypadku problemów z łącznością może być przekierowane do następnego centrum powiadamiania ratunkowego, które przyjmie zgłoszenie i powiadomi właściwe służby.

7) Co zrobi operator odbierający połączenie na numer alarmowy 112?

- a) zapyta o rodzaj zdarzenia, miejsce zdarzenia,
  - b) wstępnie dokona oceny sytuacji i dokona weryfikacji, która służba powinna być skierowana do miejsca zdarzenia,
  - c) poinformuje o rodzaju zdarzenia właściwe służby ratunkowe najbliższe miejscu zdarzenia, dlatego tak istotne jest jak najbardziej precyzyjne wskazanie miejsca/ lokalizacji,
  - d) jeśli zajdzie taka potrzeba, operator może połączyć osobę zgłaszającą zdarzenie bezpośrednio z dyspozytorem danej służby np.: z dyspozytorem medycznym.
2. Zasady postępowania przy likwidacji pożaru, innego miejscowego zagrożenia:
- 1) Pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu przystępują niezwłocznie do niesienia pomocy osobom zagrożonym oraz do likwidacji źródła pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu miejsca pożaru.
  - 2) Podczas wykonywania powyższych czynności należy zachować spokój, działać z rozwagą nie dopuszczając do jakichkolwiek przejawów paniki.
  - 3) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna pamiętać o następujących zasadach:
    - a) w pierwszej kolejności ratować życie ludzkie,
    - b) wyłączyć prąd elektryczny w pomieszczeniu objętym pożarem, względnie w całym obiekcie (realizacja powyższego wymaga znajomości przez pracowników miejsca lokalizacji głównego wyłącznika prądu elektrycznego i gazu),
    - c) nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń objętych pożarem,
    - d) szybkie i skuteczne użycie podręcznego sprzętu gaśniczego pozwoli na ugaszenie powstałego pożaru w zarodku;
  - 4) Akcją ratowniczą do czasu przyjazdu Straży Pożarnej kieruje Zarządzający obiektem – dyrektor lub osoba zastępująca go, względnie osoba najbardziej opanowana i wykazująca znajomość tematu,
  - 5) Wszyscy pracownicy, znajdujący się na terenie pożaru powinni podporządkować się poleceniom kierownika akcji ratowniczej,
  - 6) Po przybyciu na miejsce straży pożarnej, kierowanie akcją przejmuje jej dowódca, którego należy poinformować o aktualnej sytuacji i podjętych decyzjach,
  - 7) Pracownikom nie wolno samotnie oddalać się z miejsca działań o ile pozostanie nie zagraża ich bezpieczeństwu. Pracownicy nie zaangażowani bezpośrednio w akcji zabezpieczają mienie.

IX. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

1. **Zadania i obowiązki Zarządzającego obiektem w zakresie ochrony przeciwpożarowej.**

Zarządzający obiektem ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego, a w szczególności:

- 1) Zapewnienia przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych oraz bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie użytkowe budynku i pomieszczeń.
- 2) Zapewnienia wyposażenia pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy oraz utrzymanie tego sprzętu w pełnej sprawności technicznej oraz zapewnienie jego systematycznej konserwacji.
- 3) Zapewnienie osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji na wypadek powstania pożaru.
- 4) Zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego wszystkich pracowników.
- 5) Przygotowanie budynku do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej.
- 6) Ustalenie możliwości bezpiecznego opuszczenia obiektu, w zależności od miejsca wystąpienia pożaru bądź innego miejscowego zagrożenia w poszczególnych jego częściach, uwzględniając kolejność opuszczania pomieszczeń bądź kondygnacji oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przestrzeganie zadań i scenariusza postępowania.
- 7) Ustalenie miejsca zbiórki ewakuowanych osób na zewnątrz budynku w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych za zapewnienie opieki nad osobami ewakuowanymi.
- 8) Określenie kolejności, rodzaju mienia (sprzętu, dokumentacji) podlegającego ewentualnemu wyniesieniu na zewnątrz w przypadku wystąpienia pożaru, miejscu jego składowania oraz sposobu zabezpieczenia.
- 9) Ustalanie sposobów postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
- 10) Nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” oraz w przepisach ogólnych.
- 11) Stosowanie odpowiednich sankcji karnych w stosunku do pracowników winnych zaniedbań stwarzających możliwość powstania pożaru.
- 12) Przeprowadzenie okresowych analiz stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń i budynku.
- 13) Podejmowanie wszelkich przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń.

2. Zadania i obowiązki osoby zastępującej zarządzającego/administratora w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

- 1) Posiadać dokładną znajomość obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego w zakresie eksploatacji obiektu,
- 2) Znać zagrożenie pożarowe i wybuchowe w podległym obiekcie,
- 3) Inicjować wszelkie działania zmierzające do likwidacji zaistniałych zagrożeń pożarowych, wybuchowych oraz ekologicznych.
- 4) Brać czynny udział w szkoleniach i ćwiczeniach przeciwpożarowych
- 5) Znać środki i sposoby alarmowania straży pożarnych, oraz zasady postępowania w przypadku powstania zagrożenia,
- 6) Z chwilą zaistnienia pożaru niezwłocznie alarmować jednostki straży pożarnej.
- 7) W przypadku zagrożenia życia osób przebywających w obiekcie, podejmować decyzje o ewakuacji.
- 8) Do czasu przybycia jednostek interwencyjnych straży pożarnej kierować akcją ratowniczo-gaśniczą.
- 9) Po przybyciu straży pożarnych ściśle współpracować z dowódcą akcji i kierować akcją pod względem bezpieczeństwa ludzi.
- 10) Dbać o właściwe wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt przeciwpożarowy i środki gaśnicze,
- 11) Zapewnić właściwe utrzymanie środków łączności, podręcznego sprzętu gaśniczego oraz instalacji przeciwpożarowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 12) Zapewnić dostęp do wszystkich pomieszczeń w przypadku zaistnienia pożaru lub innego zagrożenia

3. Zadania i obowiązki wszystkich pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Każdy pracownik jest zobowiązany:

- 1) Znać obowiązujące przepisy w zakresie zapobiegania pożarom i ich zwalczania, w tym także postanowienia niniejszej Instrukcji.
- 2) Dbać o stan zabezpieczenia przeciwpożarowego na swoim stanowisku pracy.
- 3) Niezwłocznie zawiadamiać osoby odpowiedzialne za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego (Administratora – zarządzającego obiektem) o zaistniałych

nieprawidłowościach, brakach, które mogą być bezpośrednio lub pośrednio przyczyną powstania pożaru.

- 4) Przestrzegać zakazu instalowania przenośnych elektrycznych urządzeń grzewczych z odkrytym elementem grzejnym.
- 5) Przestrzegać zakazu przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których zewnętrzne powierzchnie mogą się nagrzewać do temperatury przekraczającej 100⁰C.
- 6) Przestrzegać zakazu gromadzenia na korytarzach, klatkach schodowych, przedmiotów utrudniających komunikację oraz zapewniać drożność wyjść ewakuacyjnych.
- 7) Utrzymywać czystość i porządek przez systematyczne usuwanie odpadów (śmieci) poza teren budynku.
- 8) Oświetlenie oraz urządzenia nie przystosowane do pracy ciągłej należy wyłączać spod napięcia po opuszczeniu pomieszczeń.
- 9) Znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych, tablic elektroenergetycznych, głównego wyłącznika energii elektrycznej, głównego zaworu gazu, poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych.
- 10) Znać zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 11) Brać udział w okresowym szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 12) Brać czynny udział w ewentualnych działaniach ratowniczo-gaśniczych, podporządkowując się w tym zakresie kierującemu akcją.

**NIE PRÓBUJ UGASIĆ POŻARU SAMEMU, ALARMUJ – WEZWIJ POMOC
NIGDY NIE POZWÓL, ABY OGIEŃ ODCIĄŁ CI DROGĘ DO BEZPIECZNEGO
WYJŚCIA**

NIE ODWRACAJ SIĘ PLECAMI DO OGNIA

**JEŻELI NIE UGASISZ OGNIA WŁASNYMI SIŁAMI, WYCHODŹ JAK
NAJSZYBCIEJ NAJBLIŻSZYMI DRZWIAMI EWAKUACYJNYMI NA
ZEWNĄTRZ OBIEKTU**

X. Organizacja i zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

1. Obowiązkowi szkolenia w zakresie znajomości przepisów przeciwpożarowych i utrzymania bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie podlegają wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko. Kodeks Pracy w art. 237³ § 1 stanowi, że nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada on wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Odpowiedzialnym za realizację szkolenia przeciwpożarowego w stosunku do podległych pracowników jest osoba Zarządzająca jednostką, która posiada kompetencje w tym zakresie.
3. Ustala się następujące rodzaje szkoleń przeciwpożarowych:
  - 1) szkolenie wstępne pracowników nowo przyjętych. Ten rodzaj szkolenia obejmuje zapoznanie nowego pracownika z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa pożarowego obowiązującymi w budynku i składa się na nie:
    - a) zapoznanie z podstawowymi zasadami wynikającymi z niniejszej Instrukcji,
    - b) zapoznanie się z rozmieszczeniem w pomieszczeniach podręcznego sprzętu gaśniczego i zasadami jego użycia oraz innymi urządzeniami gaśniczymi,
    - c) zapoznanie ze specyficznymi rodzajami zagrożeń pożarowych, które wynikają z pracy na danym stanowisku;
  - 2) szkolenie instruktażowe przeprowadzane w trakcie szkoleń okresowych BHP obejmujące technikę bardziej szczegółową, a mianowicie:
    - d) zagrożenia pożarowe występujące w obiekcie, charakterystyczne dla rodzaju prowadzonej działalności,
    - e) ogólne przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
    - f) zadania pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
    - g) zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru,
    - h) środki gaśnicze i podręczny sprzęt gaśniczy, zasady użycia (pokaz praktyczny);
4. Szkolenie wstępne przeprowadza pracownik służby BHP.
5. Szkolenia instruktażowe obejmujące poszerzoną tematykę przeciwpożarową przeprowadza się w ramach szkolenia okresowego pracowników, w terminach określonych w odrębnych przepisach w zależności od rodzaju zajmowanego stanowiska. Do przeprowadzania szkoleń instruktażowych uprawnione są osoby posiadające co najmniej średnie wykształcenie pożarnicze lub posiadające uprawnienia specjalisty bądź inspektora ochrony przeciwpożarowej wydane przez uczelnie PSP .
6. Z przeprowadzonych szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy sporządzić właściwą dokumentację:
  - a) Oświadczenie ze szkolenia wstępnego,
  - b) Zaświadczenie lub listę obecności pracowników objętych szkoleniem z ich podpisami oraz wyszczególnieniem tematyki szkolenia i osoby szkolącej w przypadku szkoleń instruktażowych;

- c) Zapisy z kwartalnych instruktarzy stanowiskowych w książce instruktarzy stanowiskowych.
7. Szkolenia okresowe wynikające z postanowień zawartych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego przeprowadza się dla wszystkich pracowników tego obiektu nie rzadziej niż co 5 lat, potwierdzone oświadczeniem zgodnym z załącznikiem Nr 4 niniejszego opracowania.

XI. Zalecenia w zakresie przeglądów instalacji, urządzeń oraz gaśnic

1. Instalacje i urządzenia techniczne, znajdujące się na wyposażeniu obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonych w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych. Przy doborze instalacji i urządzeń należy uwzględnić funkcje i przeznaczenie obiektu oraz wynikające z tego zagrożenia. Zgodnie z postanowieniami art. 62 ustawy Prawo budowlane obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę:
- 1) Okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności:
    - a) elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
    - b) instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,
    - c) instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych),
    - d) instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.
  - 2) Instalację elektryczną należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom, co najmniej raz na 5 lat o ile przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej w zakresie:
    - e) wielkości rezystancji izolacji przewodów,
    - f) skuteczności zastosowania środków ochrony przeciwporażeniowej,
    - g) dopuszczalnych wielkości napięć i obciążeń prądowych.
  - 3) Instalację piorunochronną należy poddawać badaniom pełnym (w tym pomiary rezystancji) co 5 lat, przeglądy prowadzić co rocznie przed sezonem burzowym.
  - 4) Przewody wentylacyjne raz do roku, jeżeli z cyklu produkcyjnego nie wynika inaczej.
  - 5) Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym co najmniej raz w roku.
  - 6) Wyłącznik przeciwpożarowy prądu powinien być poddawany przeglądom oraz próbom funkcjonalnym przynajmniej raz w roku.

- 7) Instalacja wykrywania gazu oraz sygnalizacja optyczno-dźwiękowa powinna być poddawana przeglądom i próbom funkcjonalnym przynajmniej raz w roku o ile producent urządzeń nie zaleci częstszych czasookresów przeglądów.
  - 8) Wytyczne dotyczące przeglądów i konserwacji hydrantów wewnętrznych, które jako stałe urządzenia gaśnicze podlegają czynnościom konserwacyjnym i przeglądom co najmniej raz w roku.
2. Utrzymywane w dobrym stanie hydranty wewnętrzne stanowią efektywne urządzenie gaśnicze umożliwiające niezwłoczne podawanie wody. Są szczególnie przydatne we wstępnym (początkowym) stadium rozwoju pożaru i mogą być obsługiwane przez nieprzeszkolone osoby. Instalacje hydrantów wewnętrznych zachowują długą żywotność, ale ich skuteczność i użyteczność zależy od utrzymania ich w stanie stałej gotowości do użycia. W niniejszym dziale podaje się zalecenia do kontroli i konserwacji hydrantów wewnętrznych i instalacji hydrantowych w celu utrzymania ich sprawności na wypadek zagrożenia i pierwszej interwencji gaszenia pożaru zanim zostaną wprowadzone (zastosowane) skuteczniejsze (silniejsze) środki.
- 1) Odpowiedzialna osoba lub jej reprezentant powinna prowadzić regularną kontrolę wszystkich zaworów hydrantowych i hydrantów w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz ryzyka (zagrożenia) pożarowego w celu upewnienia się, że hydranty i wyposażenie:
    - a) są na swoim miejscu,
    - b) są nie zastawione, widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję,
    - c) nie mają widocznych uszkodzeń, korozji lub wycieków.
  - 2) Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.
W celu dostosowania się do wymagań producenta hydrantów lub instalacji, osoba odpowiedzialna powinna sporządzić plan ukazujący dokładną lokalizację i dane techniczne instalacji.
3. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - w tym budynku muszą zostać spełnione przy JEDNOCZESNYM zadziałaniu 2 sąsiednich hydrantów.
- §23 Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa powinna zapewniać możliwość jednoczesnego poboru wody na jednej kondygnacji budynku lub w jednej strefie pożarowej z:
- 1) jednego hydrantu wewnętrznego – w budynku niskim lub średniowysokim, jeżeli powierzchnia strefy pożarowej nie przekracza 500 m²;
  - 2) dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych lub dwóch sąsiednich zaworów 52 – w budynkach niewymienionych w pkt 1 i 3 oraz w budynku wysokim z jedną klatką schodową;
  - 3) czterech sąsiednich hydrantów wewnętrznych lub zaworów 52:
    - a) w budynku wysokim i wysokościowym na kondygnacjach podziemnych i kondygnacjach położonych na wysokości powyżej 25 m,
    - b) w strefie pożarowej produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego przekraczającej 500 MJ/m² i powierzchni przekraczającej 3 000 m².

Lp.	Rodzaj budynku	Jednoczesność poboru	
		hydranty	zawory
1.	budynki N i SW pow. strefy pożarowej do 500 m ²	1	-
2.	budynki N i SW pow. strefy pożarowej ponad 500 m ²	2	-
3.	budynki W z jedną klatką schodową	1	2
4.	budynki W i WW		
	a) od poziomu 0 do 25 m; b) kond. podziemne i pow. 25 m	2 2	2 4
5.	Strefy pożarowe PM Q do 500 MJ/m ² lub F do 3000 m ²	2	*)
6.	Strefy pożarowe PM Q ponad 500 MJ/m ² i F ponad 3000 m ²	4	*)

*) – dla budynków W i WW w l.p. 3 i 4

4. Doroczne przeglądy i konserwacje:

- 1) Przeglądy i naprawy powinny być przeprowadzane przez kompetentny personel.
- 2) Hydrant powinien być zamknięty (zakręcony) i pod ciśnieniem. Należy sprawdzić czy:
  - a) urządzenia są nie zastawione, nie uszkodzone, elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków,
  - b) instrukcja obsługi jest czysta i czytelna,
  - c) miejsce umieszczenia jest oznakowane,
  - d) mocowania do ściany są odpowiednie, nie są obruszone i trzymają pewnie
  - e) wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia),
  - f) miernik ciśnienia, (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym,
  - g) wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć, jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze,
  - h) zaciski lub taśmowanie węża jest prawidłowe i właściwie zaciśnięte,
  - i) bęben węża obraca się lekko w obu kierunkach,
  - j) dla bębnow z wahliwym zamocowaniem sprawdzić czy oś (zamocowanie) obraca się łatwo i czy bęben obraca się o 180°,
  - k) przy bębnach ręcznych sprawdzić czy zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo,
  - l) przy bębnach automatycznych sprawdzić pracę zaworu automatycznego oraz sprawdzić właściwą pracę serwisowego zaworu odcinającego,
  - m) sprawdzić stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów), szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia,
  - n) jeżeli jest skrzynka hydrantowa (obudowa) sprawdzić, czy nie jest uszkodzona i czy drzwiczki łatwo się zamykają,
  - o) sprawdzić, czy prądownica jest właściwego typu i czy prawidłowo pracuje,
  - p) sprawdzić pracę prowadnic węża, upewnić się, że są właściwie i pewnie zamocowane
  - q) pozostawić hydranty i instalację w stanie gotowym do natychmiastowego użycia.

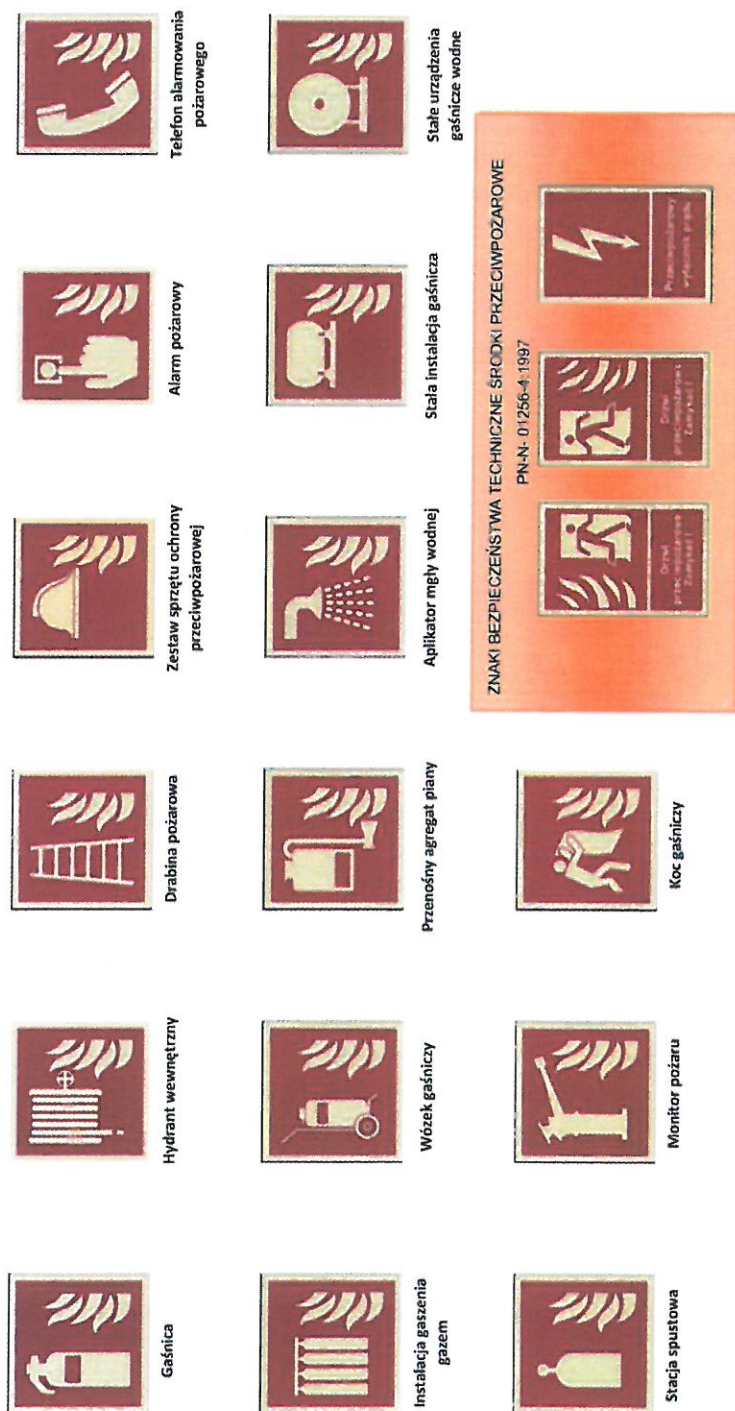

- 3) Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy zawór hydrantowy lub hydrant powinien być oznakowany "NIECZYNNY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.
5. Okresowe przeglądy i konserwacje instalacji:
  - 1) Co 5 lat wszystkie węże i hydranty powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i EN 671-2.
6. Dokumentowanie przeglądów i konserwacji:
  - 1) Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwacyjnych hydranty i instalacja powinny być przez kompetentne osoby oznakowane tablicą "SPRAWDZONE".
  - 2) Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać zapisy o wszystkich przeglądach instalacji.
7. Zabezpieczenie przeciwpożarowe w czasie kontroli i konserwacji:
  - 1) Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy:
    - a) zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego, tylko określona liczba (ograniczona część) zaworów (hydrantów) powinna podlegać równocześnie remontowi na danej powierzchni,
    - b) należy zapewnić dodatkowe (zastępcze) przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas remontu oraz na okres braku zasilania w wodę.
8. Usuwanie usterek:
  - 1) Do naprawy instalacji można używać tylko części zamienne (np. węże, prądownice, zawory) posiadające stosowne aprobaty i dopuszczenia pochodzące od dostawcy urządzenia.
  - 2) Podstawą jest usunięcie wszystkich stwierdzonych usterek w jak najkrótszym czasie, tak by instalacja gaśnicza jak najszybciej była we właściwym stanie.
9. Etykiety kontroli i konserwacji:
  - 1) Konserwacja i przegląd powinny być zapisane na wywieszce (naklejce), która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta.
  - 2) Na wywieszce (naklejce) należy umieścić:
    - a) słowo "SPRAWDZONE",
    - b) nazwę i adres dostawcy urządzenia (patrz definicje),
    - c) jednoznaczna identyfikacja osoby kompetentnej (konserwatora),
    - d) datę (miesiąc i rok) ważności przeglądu.

10. Zadania obejmujące sprawowanie nadzoru nad stanem urządzeń, należy przypisać odpowiedniemu pracownikowi, stosownie do przyjętego w obiekcie podziału obowiązków. Służba prowadząca nadzór nad urządzeniami przeciwpożarowymi powinna dysponować zbiorczym harmonogramem przeglądów i konserwacji urządzeń przeciwpożarowych.
11. Czynności, których wykonanie w dokumentach techniczno– ruchowych lub instrukcjach obsługi zastrzeżono wyłącznie dla specjalistycznych firm (np. autoryzowanych przez producenta), należy powierzyć na podstawie precyzyjnie określonych umów cywilno – prawnych takim firmom. Umowy powinny zawierać jednoznacznie określone zakresy powierzonych czynności, sposoby usuwania stwierdzonych usterek, oraz odpowiedzialność w tym zakresie.

XII. Znaki ochrony przeciwpożarowej

Znaki ochrony Pożarowej zgodne z PN-EN ISO 7010

XIII. Znaki ewakuacyjne

Znaki ewakuacyjne wg Polskiej Normy PN-N-01256-02:1992

PODSTAWOWE ZNAKI EWAKUACYJNE

	Wyjście ewakuacyjne		Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w prawo		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w lewo		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w prawo
	Drzwi ewakuacyjne		Drzwi ewakuacyjne
	Ciągnąć aby otworzyć		Pełnąć aby otworzyć
	Kierunek drogi ewakuacyjnej		Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Stłuc aby uzyskać dostęp		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego

Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne PN EN ISO 7010:2012

	<p>Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)</p>
	<p>Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)</p>
	<p>Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do 45st. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji</p>
	<p>Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji</p>
	<p>Nazwa: Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną</p>
	<p>Nazwa: Okno ewakuacyjne Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny</p>

Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010:2012

	<p>Nazwa: Stłuc aby uzyskać dostęp Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy stłuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne</p>
	<p>Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły</p>
	<p>Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły</p>
	<p>Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (lewe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo</p>
	<p>Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (prawe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo</p>
	<p>Nazwa: Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne</p>
	<p>Nazwa: Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne</p>
	<p>Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony</p>
	<p>Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony</p>

	<p>Nazwa: Drabina ewakuacyjna Funkcja: Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej</p>
Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010:2012	
	<p>Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.</p>
	<p>Nazwa: Telefon alarmowy Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.</p>
	<p>Nazwa: Lekarz Funkcja: Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza</p>
	<p>Nazwa: Defibrylator (AED) Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny</p>
	<p>Nazwa: Prysznic do przemywania oczu Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu</p>
	<p>Nazwa: Prysznic bezpieczeństwa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.</p>
	<p>Nazwa: Nosze Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze</p>
	<p>Nazwa: Walizka medyczna Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej</p>

	<p>Nazwa: Resuscytator z tlenem Funkcja: Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu</p>
	<p>Nazwa: Aparat oddechowy Funkcja: Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego</p>

XIV. Wykaz obowiązujących przepisów i norm.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2057).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1969.).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88.).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2022 r. Poz. 1225).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z późniejszymi zmianami (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 sierpień 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 09.124 poz. 1030).

Normy :

1. PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
2. PN-N-01256-02:1992. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
3. PN-EN-ISO 7010:2012 Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.
4. PN-N-01256-4:1997 Techniczne środki przeciwpożarowe.
5. PN-IEC 61024-1:2001 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
6. PN-EN 62305-3:2009 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona specjalna.
7. PN-IEC 61024-1 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych- Zasady ogólne.
8. PN-EN 1838:2005 – Oświetlenie Awaryjne.
9. PN-B-02877-4:2001- Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie - Otwory pod klapy dymowe - Obliczanie powierzchni i rozmieszczenie.
10. PN-EN 2:1998 Podział pożarów.

Protokół
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych

1. Nazwa i określenie pomieszczenia, w którym przewiduje się wykonanie spawania
.....
.....
2. Zagrożenie pożarowe lub wybuchowe oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu
.....
.....
3. Rodzaje elementów budowlanych (zapalność) występujących w pomieszczeniach
.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia na okres wykonywania prac spawalniczych
.....
.....
5. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia prac spawalniczych
.....
.....
6. Środki i sposób alarmowania Straży Pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru
.....
.....
7. Osoba(y) odpowiedzialna za przygotowanie zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych
.....
8. Osoba odpowiedzialna za nadzór na stanem bezpieczeństwa pożarowego toku prac
.....
9. Osoba(y) zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prowadzenia prac spawalniczych po ich zakończeniu
.....

Podpisy członków komisji:

.....
.....
.....

Zezwolenie
na prowadzenie prac pożarowo – niebezpiecznych (np. spawanie)

1. Miejsce pracy .....
2. Rodzaj pracy .....
3. Czas pracy, dnia ..... od godz. .... do godz. ....
4. Określenie zagrożenia pożarowego w miejscu prowadzenia spawania (z czego wynika)
.....
5. Sposób zabezpieczenia przed pożarem (wybuchem)
.....
6. Środki zabezpieczenia przeciwpożarowego
.....
7. Sposób wykonywania prac
.....
8. Odpowiedzialny za:
  - a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczenia:
nazwisko ....., wykonano – podpis .....
  - b) wyłączenie spod napięcia (jeżeli zachodzi potrzeba):
nazwisko ....., wykonano – podpis .....
  - c) dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów (w uzasadnionych przypadkach):
nazwisko ....., wykonano – podpis .....
9. Zezwalam na rozpoczęcie robót (po złożeniu w.w. podpisów).
.....
(podpis wypisującego) (podpis Zarządzającego)
10. pracę zakończono dnia ..... godz. ....
11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....
(podpis)

.....
(podpis)

UWAGA: Odbierający przekazuje zezwolenie Zarządzającemu, który wydał to zezwolenie

**Potwierdzam zapoznanie się z niniejszą instrukcją bezpieczeństwa
pożarowego i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowień:**

Lp.	Imię i Nazwisko	Data	Podpis
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			

Czerwionka-Leszczyny dn, ...

.....

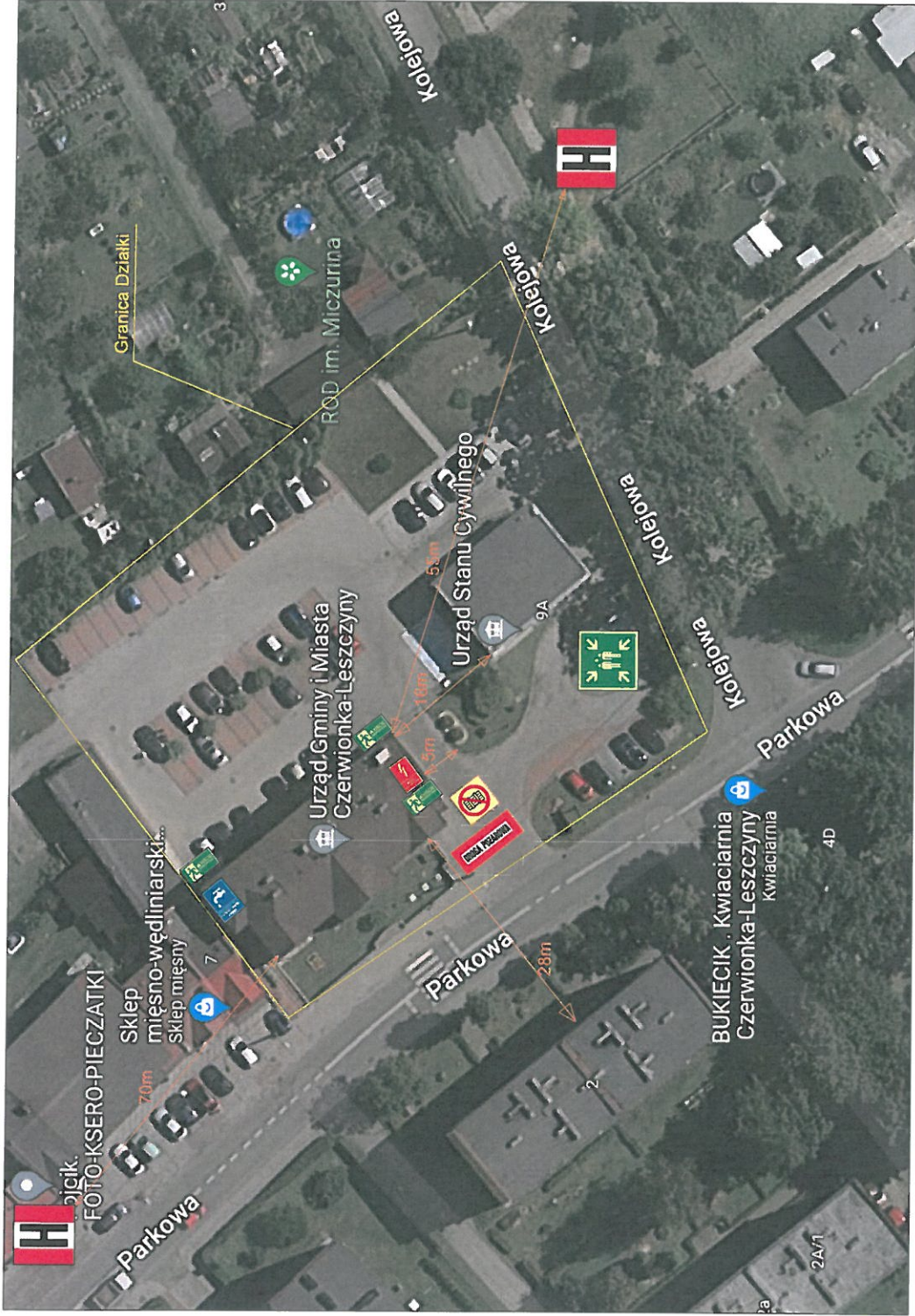
imię i nazwisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zostałem/łam zapoznany/a z zagrożeniami pożarowymi występującymi w budynku oraz obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom, zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru oraz zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

.....
podpis organizatora szkolenia

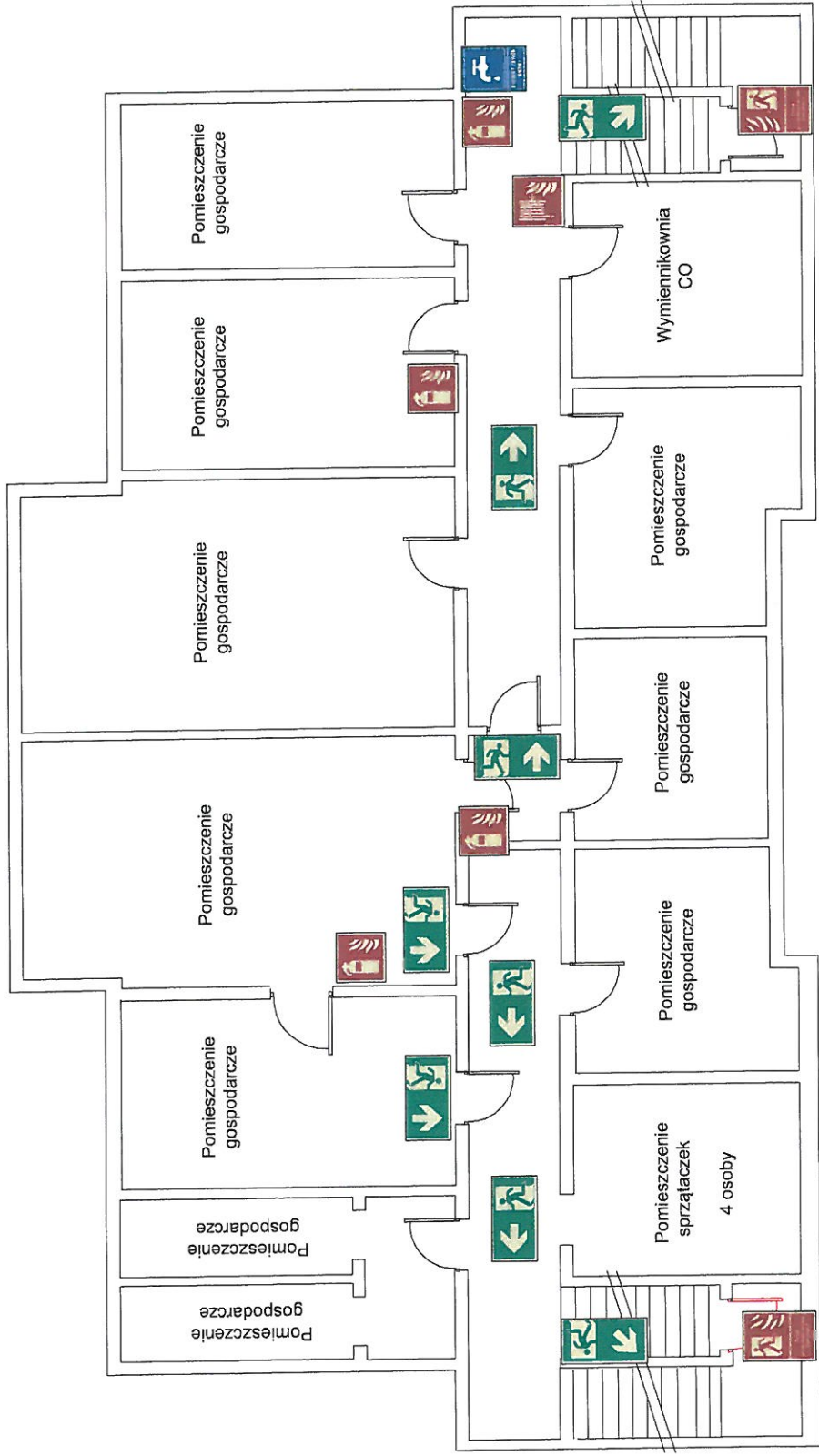
.....
podpis pracownika

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny ul. Parkowa 9
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na stałe w budynku - 58 osób	
STREFA POZROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku	
Opracował: Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej - Jarosław Szczepański	ZAGOSPODAROWANIE
w opracowaniu w: korz - itano mapy z: portala ww w google pl	
Prawa autorskie zastrzeżone. Kopiowanie bez zgody zabronione	

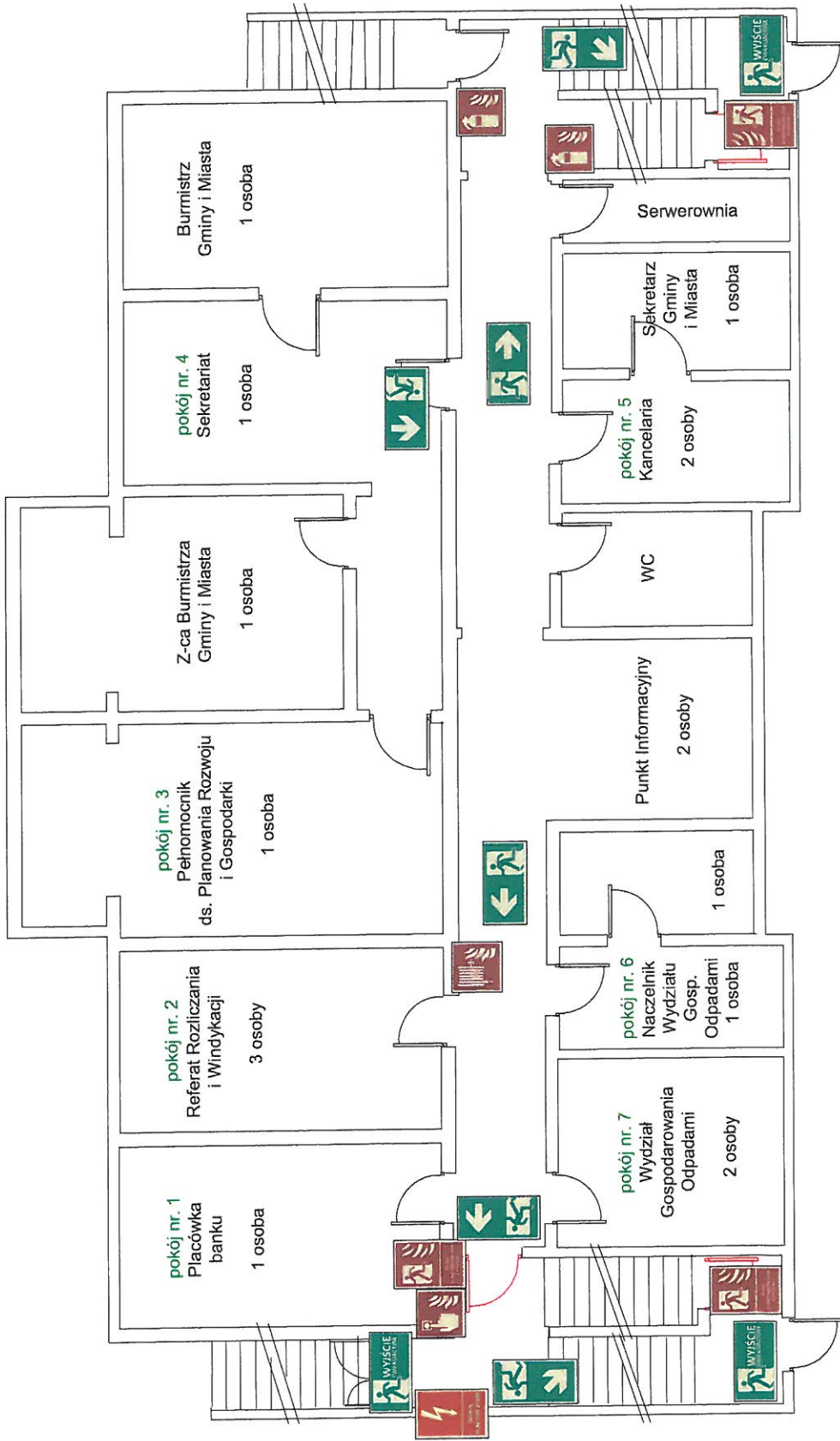

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwonka - Leszczyny ul. Parkowa 9
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na poziomie piwnic - 4 osoby	
STREFA POŻROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku	
w opracowaniu wykuz., stanu trwały projektu budowlanego	
Opracował:	Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej Jarosław Szczepański
RZUT PIWNIC	
Prawa autorskie zastrzeżone. Koplowanie bez zgody zabronione	

Piwnice

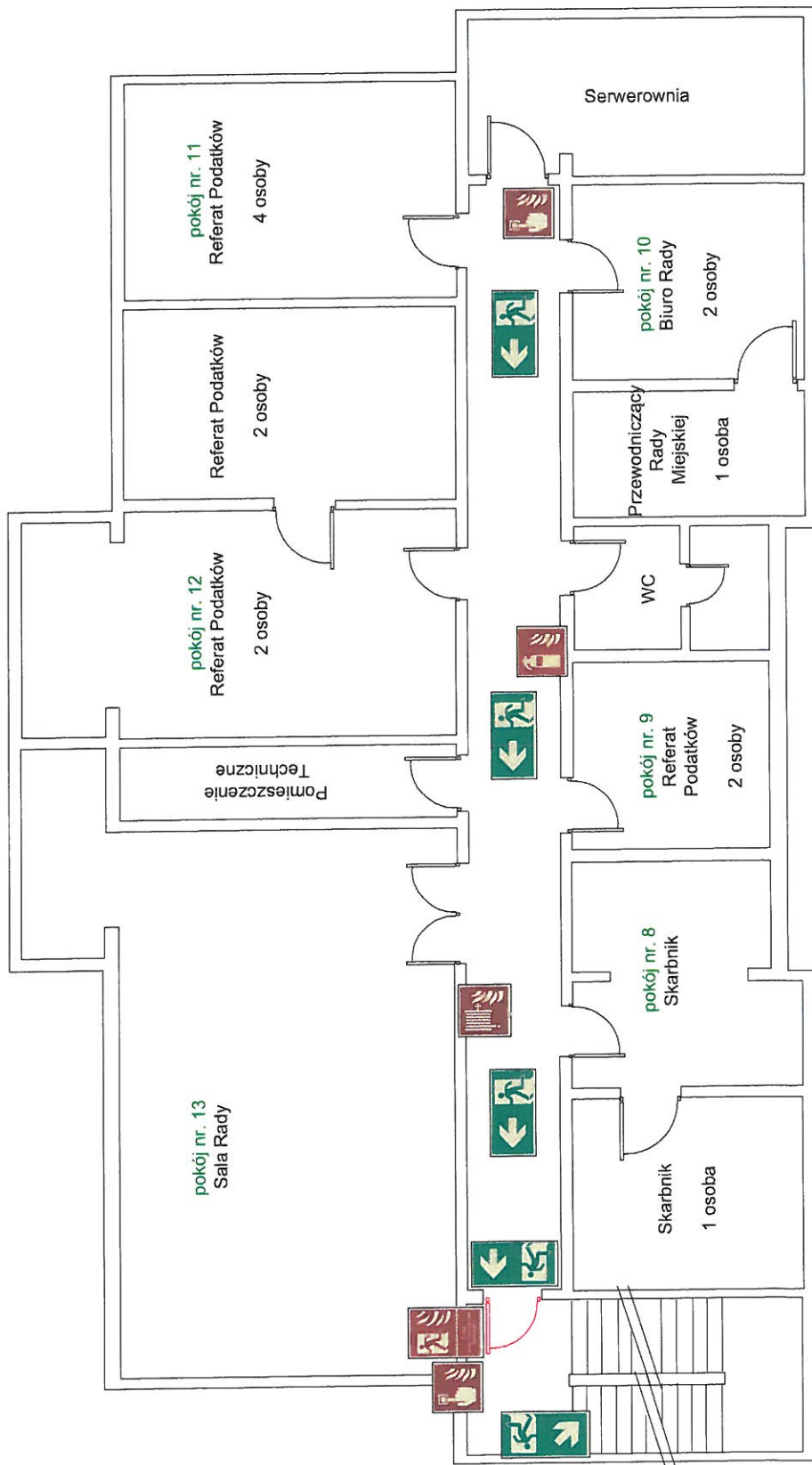

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny ul. Parkowa 9
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na poziomie parteru - 17 osób	
STREFA POŻROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku	
w opracowaniu wykar. - Ino rzytu projektu budowlanego	
Opracował: Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej - Jarosław Szczepański	RZUT PARTERU
Prawa autorskie zastrzeżone. Kopowanie bez zgody zabronione	

Parter

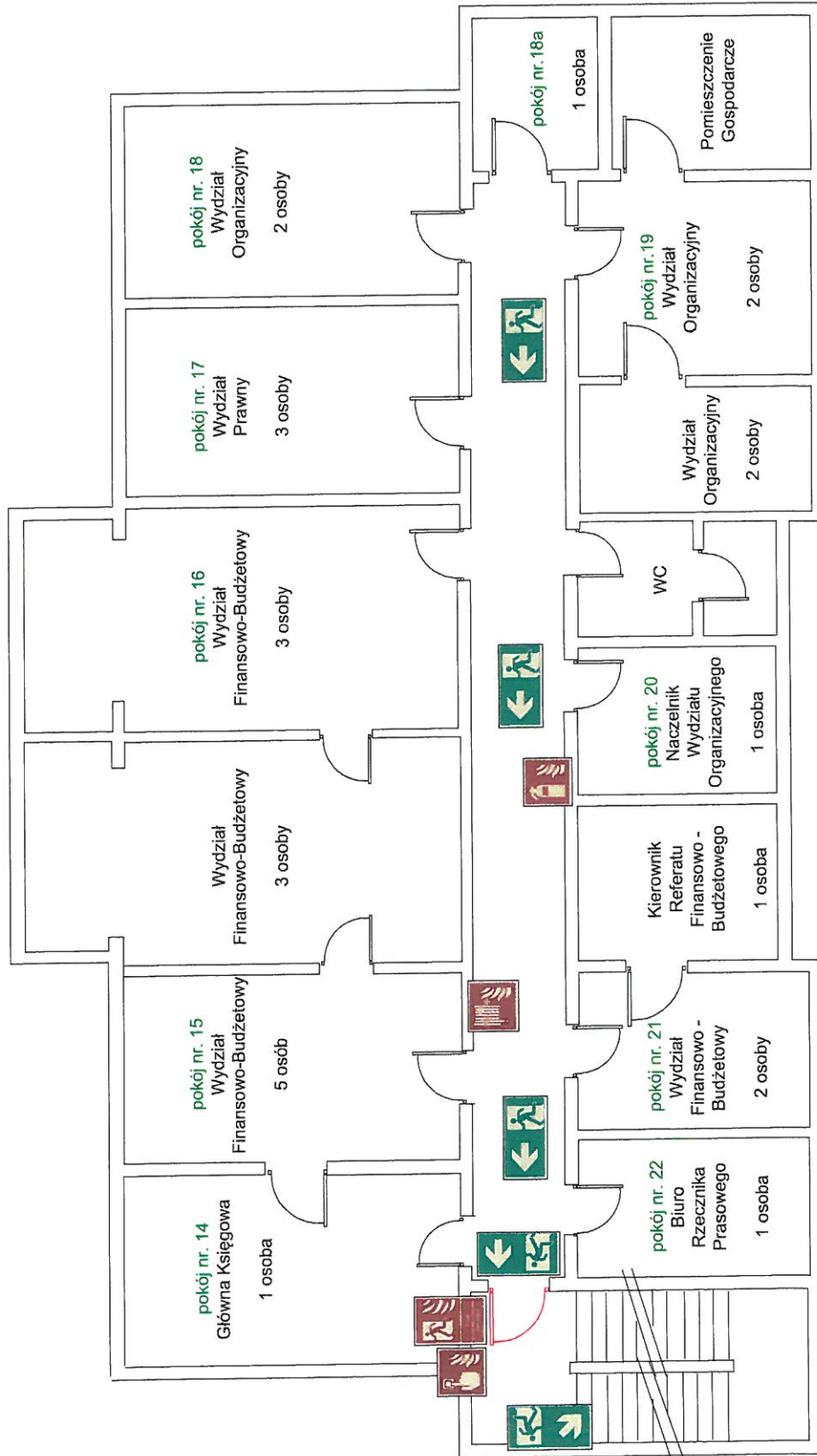

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwonka - Leszczyny ul. Parkowa 9
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na poziomie piętra I - 14 osób	
STREFA POŻROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku	
Opracował: Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej - Jarosław Szczepański	
w opracowaniu wykorzystano rzuty projektu budowlanego	
Prawa autorskie zastrzeżone. Kopiowanie bez zgody zabronione	
RZUT PIĘTRA I	

Piętro I

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwonka – Leszczyzny ul. Parkowa 9
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na poziomie piętra II – 27 osób	
STREFA POŻROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku	
w opracowaniu wykaz, stanu zruj projektu budowlanego	
Opracował:	inspektor Ochrony Przeciwpożarowej - Jarosław Ścierski
Prawa autorskie zastrzeżone. Kopowanie bez zgody zabronione	
RZUT PIĘTRA II	

Piętro II

INSTRUKCJA

BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Budynek Urzędu Gminy i Miasta

Czerwionka - Leszczyny

ul. Aleja Świętej Barbary 6

44-230 Czerwionka – Leszczyny

Opracował:

Zatwierdzam:

„ANTI-FLAM”

Zbigniew Ruducha

44-207 Rybnik, ul. Siwicka 176A

tel. 32 424 63/68, fax 32 433 11 96

NIP 642-100-37-20

.....

Burmistrz
Gminy i Miasta
Czerwionka-Leszczyny

Wiesław Jankiszewski

.....

Instrukcja została opracowana: Listopad 2022

Niniejsza instrukcja winna być przechowywana w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych

Na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z póź.zm.(t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620)

wprowadza się w życie:

"INSTRUKCJĘ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO"

dla obiektu:

Budynek Urzędu Gminy i Miasta

Czerwionka - Leszczyny

ul. Aleja Świętej Barbary 6

44-230 Czerwionka – Leszczyny

Przedmiotowa instrukcja obowiązuje wszystkich użytkowników obiektu, wykonawców robót niebezpiecznych pożarowo oraz wszelkie osoby przebywające w obiekcie.

Do zapoznania się z „Instrukcją” i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Czerwionka Leszczyny , dnia ...30. 11. 2022 roku

SPIS TREŚCI:

- I. WSTĘP
- II. Charakterystyka ogólna i pożarowa obiektów
- III. Potencjalne źródła powstawania pożaru oraz drogi jego rozprzestrzeniania się
- IV. Zasady zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych
- V. Podręczny sprzęt gaśniczy
- VI. Organizacja i warunki ewakuacji
- VII. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla osób z zewnątrz
- VIII. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia – instrukcja postępowania na wypadek pożaru
- IX. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej
- X. Organizacja i zasady zaznajamiania pracowników z przepisami p.poż.
- XI. Zalecenia w zakresie przeglądów instalacji, urządzeń oraz gaśnic
- XII. Znaki ochrony przeciwpożarowej
- XIII. Znaki ewakuacyjne
- XIV. Wykaz obowiązujących przepisów prawnych i norm
- XV. Załączniki

I. W S T Ę P

1. **Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska naturalnego przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami poprzez:**
  - 1) **zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,**
  - 2) **zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,**
  - 3) **prowadzenie działań ratowniczych.**

2. Zgodnie z art. 4.1. ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991r. z późniejszymi zmianami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2057.) Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:
  - 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
  - 2) wyposażyć obiekt, budynek lub teren w sprzęt pożarowy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
  - 3) zapewnić przeglądy techniczne, konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w punkcie b, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
  - 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
  - 5) przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
  - 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
  - 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

3. Podstawa opracowania.

Wymóg opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego zawarty jest w § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620). Zakres opracowania określony jest w postanowieniach ogólnych .

Aby określić wymagania przeciwpożarowe dotyczące budynków i obiektów przeprowadzono analizę zabezpieczenia przeciwpożarowego w oparciu o obowiązujące przepisy, wykorzystując:

- 1) ustalenia z wizji lokalnej obiektu,
- 2) informacje uzyskane od kierownictwa dotyczące podstawowych funkcji poszczególnych pomieszczeń,
- 3) projekt architektoniczno-budowlany obiektu.

Dla ludzi przebywających w obiekcie określono potencjalne źródła powstania pożaru w pomieszczeniach i drogi jego rozprzestrzeniania się.

Postanowienia ogólne.

4. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem.
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym.
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania ;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz z treścią przedmiotowej instrukcji.
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
  - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
  - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
  - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
  - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych, kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
  - e) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
  - f) podziału obiektu na strefy pożarowe,
  - g) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,

- h) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- i) wskazania dojsć do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- j) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- k) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony,

5. Wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

1) Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

2) Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna się znajdować w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych

6. Do zapoznania się z instrukcją oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy zatrudnieni w obiekcie budynku Urzędu Gminy i Miasta przy ulicy Aleja Świętej Barbary.

Zapoznanie się z treścią instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem (zał. Nr 3).

7. Pracownicy znający swe środowisko, stanowiący zorganizowaną zbiorowość i mający warunki do doskonałego poznawania obiektu, poszerzone o znajomość działania i postępowania w przypadku pożaru (w oparciu o instrukcję), zapewnić winni sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej oraz zminimalizowanie skutków ewentualnego pożaru.

8. Niezależnie od powyższego, postanowienia niniejszej instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace zlecone na terenie i na rzecz obiektu, oraz i inne osoby przebywające czasowo na terenie obiektu.

9. Obowiązek zapoznania tych osób z treścią i postanowieniami niniejszej instrukcji należy do Zarządzającego obiektem (osób upoważnionych), zawierających umowy z tymi osobami prawnymi i fizycznymi. Powyższe osoby również nadzorują i egzekwują przestrzeganie przepisów i postanowień niniejszej instrukcji przez osoby przebywające czasowo w obiekcie.

10. Niniejsza instrukcja nie zwalnia od konieczności zapoznania i przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczegółowych, wewnętrznych zarządzeniach, zaleceniach uprawnionych organów kontrolnych itp.

11. Podstawowe definicje i pojęcia.

Bezpieczeństwo pożarowe - stan eliminujący zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegania przed powstaniem pożaru.

Pożar – niekontrolowany proces palenia, w miejscu do tego nie przeznaczonym.

Inne miejscowe zagrożenie - rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody nie będące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.

Działania ratownicze - każda czynność podjęta w celu ochrony życia zdrowia i mienia lub środowiska, a także likwidacji przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Warunki ewakuacji - zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno - organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Prace niebezpieczne pożarowo - prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Budowla - każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak np. zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, budowle sportowe, itp.

Budynek użyteczności publicznej - rozumie się przez to budynek przeznaczony dla administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym lub wodnym, poczty lub telekomunikacji oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy i socjalny.

Pomieszczenie techniczne – rozumie się przez to pomieszczenie, w którym znajdują się urządzenia techniczne służące do obsługi budynku.

Kondygnacja – rozumie się przez to poziomą, nadziemną lub podziemną część budynku, zawartą między podłogą na stropie lub warstwą wyrównawczą na gruncie a górną powierzchnią podłogi bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu znajdującego się nad tą częścią, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą wysokość w świetle większą niż 1,9 m, przy czym za

Przejście ewakuacyjne – przejście, które powinno być zapewnione w pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.

Dojście ewakuacyjne – długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, które mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej. W przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedśionkiem przeciwpożarowym, długość tę mierzy się od pierwszych drzwi tego przedśionka.

Strefa pożarowa - rozumie się przez to budynek albo jego część oddzieloną od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków. Częścią budynku, o którym mowa wyżej, jest także jego kondygnacja, jeżeli klatki schodowe w tym budynku są wydzielone drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej E I 30, wyposażonej w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu.

Strefa pożarowa składowiska - rozumie się przez to powierzchnię składowiska oddzieloną od budynków, innych obiektów budowlanych i składowisk, w sposób określony dla budynków magazynowych - wolnym pasem terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalna lub ścianą oddzielenia przeciwpożarowego o wysokości przekraczającej poziom składowania co najmniej o 0,5 m i klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż REI 120.

Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzenienia się pożaru.

Teren przyległy - pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno-budowlanych.

Materiały niebezpieczne pożarowo - rozumie się przez to następujące materiały:

- 1) Gazy palne.
- 2) Ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C).
- 3) Materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne.
- 4) Materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu.
- 5) Materiały wybuchowe i pirotechniczne.
- 6) Materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji.
- 7) Materiały mające skłonności do samozapalenia.

Temperatura zapłonu – jest to najniższa temperatura cieczy ogrzewanej w ściśle określony sposób, której pary tworzą z powietrzem mieszaninę zapalającą się przy zbliżeniu płomienia.

Klasyfikacja materiałów budowlanych oraz materiałów wykończenia wnętrz w podziale na euro klasy:

L.p.	Euro klasa	Właściwości	Ryzyko rozgorzenia	Przykłady wyrobów
1.	A1	Niepalne	Żadne	Beton, wełna mineralna
2.	A2	Niepalne	Żadne	Płyta gipsowo-kartonowa
3.	B	Bardzo ograniczony udział w pożarze	Żadne	PCV twarde z dodatkami uniepalniającymi
4.	C	Ograniczony, lecz zauważalny udział w pożarze	Tak	Płyta gipsowo-kartonowa z tapetą papierową
5.	D	Istotny udział w pożarze	Tak	Drewno bez zabezpieczeń ogniochronnych
6.	E	Bardzo duży udział w pożarze	Tak	Spienione tworzywa sztuczne o zmniejszonej palności
7.	F	Niezbadane lub negatywne wyniki wszystkich badań ogniowych	Tak	Spienione tworzywa sztuczne

Powyższe klasy ogniowe nie dotyczą wykładzin podłogowych; dla nich jest odrębna klasyfikacja.

Uwaga, rozgorzenie jest wybuchowym rozprzestrzenianiem się pożaru, następującym, w chwili, gdy wszystkie palne materiały znajdujące się w pomieszczeniu stoją w ogniu. Towarzyszy temu skokowy wzrost temperatury; pożar przenosi się na inne pomieszczenia.

Dodatkową klasyfikacją wyrobów budowlanych jest klasyfikacja z uwagi na wytwarzanie dymu. Te dodatkowe oznaczenia w klasie podstawowej oznaczone przez „s” (ang. smoke) występują w euro klasach od A2 do D. Poniżej przedstawiono w tabeli dodatkową klasyfikację z uwagi na wytwarzanie dymu.

Dodatkowa klasyfikacja z uwagi na wytwarzanie dymu.

L.p.	Klasa emisji dymu	Wyjaśnienie	Przykłady wyrobów
1.	s1	Wyroby wydzielające małą ilość dymu	Płyty gipsowo-kartonowe
2.	s2	Wyroby wydzielające średnią ilość dymu	Drewno ze środkami ogniochronnymi
3.	s3	Wyroby wydzielające dużą ilość dymu	Guma

Wyroby klasy A1 w ogóle nie wytwarzają dymu, dlatego oznaczeniu A1 nie towarzyszy symbol „s”.

Oprócz dodatkowej klasyfikacji wyrobów budowlanych z uwagi na wytwarzanie dymu, istnieje jeszcze inna dodatkowa klasyfikacja wyrobów budowlanych z uwagi na możliwość tworzenia się płonących kropli i cząstek. Te dodatkowe oznaczenia w klasie podstawowej oznaczone przez „d” (ang. droplet) występują w euro klasach od A2 do E. Poniżej przedstawiono w tabeli dodatkową klasyfikację z uwagi na wytwarzanie płonących kropli i cząstek.

Dodatkowa klasyfikacja z uwagi na wytwarzanie płonących kropli i cząstek

L.p.	Klasa	Charakterystyka	Przykłady wyrobów
1.	d0	Wyrób podczas spalania nie wytwarza płonących kropli i cząstek	Płyty gipsowo-kartonowe
2.	d1	Wyrób podczas spalania wytwarza niewiele płonących kropli/cząstek (podobne do iskier płonącego drewna)	Sklejki
3.	d2	Wyrób podczas spalania wytwarza bardzo dużo płonących kropli/cząstek, które mogą powodować poparzenia skóry, lub rozprzestrzenianie się pożaru	Polistyren

Wyroby klasy A1 w ogóle nie wytwarzają płonących cząstek, dlatego oznaczeniu A1 nigdy nie towarzyszy dodatkowe oznaczenie „d”.

II. Charakterystyka ogólna i pożarowa obiektu.

1. Charakterystyka ogólna:

Budynek Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka Leszczyny zlokalizowany przy ulicy Aleja Świętej Barbary 6, jest to budynek byłego dworu z XIX wieku o neoklasycystycznym kształcie z frontowym ryzalitem, nakryty dachem dwuspadowym. Jego otoczenie stanowi park w którym rosną drzewa liściaste, głównie dęby, lipy i klony, będący pozostałością ogrodu i parku dworskiego.

Obiekt jest objęty opieką konserwatorską zabytków.

Plac przed budynkiem jest częściowo utwardzony kostką betonową połączony zjazdem z ulicą Parkową.

Aktualnie w obiekcie jest zatrudnionych etatowo 36 osób, są to pracownicy administracji i obsługi urzędu.

Powierzchnia zabudowy – ok 360m²

Powierzchnia całkowita obiektu – 1115m²

Ilość kondygnacji nadziemnych – 2

Ilość kondygnacji podziemnych – 1

Wysokość budynku – 8m

Kubatura budynku - 3383,50 m³

Konstrukcja i wykończenia wnętrza:

Budynek zawiera dwie kondygnacje nadziemne przeznaczone do celów administracyjno-biurowych oraz jedną podziemną, w której mieści się archiwum i kotłownia, posiada całkowicie niezależne wejście od zewnątrz budynku, brak połączenia komunikacyjnego z kondygnacjami nadziemnymi.

Budynek został wzniesiony w technologii tradycyjnej. Fundamenty tworzy cokół kamiennie-ceglany, najprawdopodobniej z piaskowca i łupka charakterystyczny dla obiektów z okresu XIX wieku. Konstrukcję nośną stanowią ściany z cegły palonej na zaprawie piaskowo-wapiennej. Strop nad kondygnacją podziemną jest wykonany jako sklepienia ceglane, łukowe wsparte na cokole kamiennym i ścianach wewnętrznych nośnych z cegły palonej. Strop nad kondygnacją parteru został wykonany z drewna. Podłogi drewniane ułożone na legarach, pokrytych głównie wykładziną PCV o właściwościach samogasnących oraz nie wytwarzająca substancji toksycznych. Drogę komunikacyjną pomiędzy parterem i piętrem stanowią schody wykonane z drewna. Konstrukcja Dach wykonano z drewna konstrukcyjnego, krokwiowo-jętkowy, dwuspadowy pokryty blachą. Kominy murowane z cegły na zaprawie cementowo-wapiennej.

Ze względu na charakter budynku oraz wartość historyczną architektury XIX wieku, wszystkie ingerencje w wystrój, wygląd wewnętrzny i zewnętrzny obiektu jak i przeprowadzane prace mające na celu utrzymać budynek w jak najlepszym stanie a jednocześnie zapewniający bezpieczeństwo dla jego użytkowników, są konsultowane z nadzorem konserwatorskim zabytków.

2. Charakterystyka pożarowa budynku:

- 1) *Grupa wysokości budynku* – ze względu na wysokość budynków 8m. kwalifikuje się do budynków niskich (N).
- 2) *Kategoria zagrożenia ludzi ZL* – ze względu na przeznaczenie budynek administracyjno-biurowy zakwalifikowano do kategorii ZLIII.
- 3) *Gęstość obciążenia ogniowego oraz pomieszczenia zagrożone wybuchem* – w budynkach ZL nie określa się obciążenia ogniowego, jak również w budynku nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem.
- 4) *Klasa odporności pożarowej budynku* - Obiekt ze względu na swoją konstrukcję oraz przeznaczenie powinien posiadać klasę odporności pożarowej „C”.

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	pokrycie dachu
A	R 240	R 30	REI 120	EI 120	EI 60	E 30
B	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30	E 30
C	R 60	R 15	REI 60	EI 30	EI 15	E 15
D	R 30	-	REI 30	EI 30	-	-
E	-	-	-	-	-	-

gdzie:
R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,
I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,
(-) - nie stawia się wymagań.

- 5) *Strefy pożarowe* – W budynku istnieje jedna strefa pożarowa, z wydzieloną kondygnacją piwnic stropem z cegły palonej, przepusty kablowe i instalacyjne pomiędzy kondygnacjami nie są zabezpieczone, wszystkie drzwi do pożarowo poszczególnych archiwum oraz pomieszczeń technicznych posiadają odporność pożarową EI30.
Dopuszczalna strefa pożarowa dla pomieszczeń ZLIII w budynku średniowysokim nie została przekroczona.
- 6) *Usytuowanie obiektu, odległość od budynków i obiektów budowlanych*
Ze względu na położenie budynku, którym jest miejsce centralne parku, w najbliższym sąsiedztwie znajduje się obiekt należący do parafii Św. Józefa, oddalony o ponad 40m. w związku z czym spełnia wytyczne Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2022 r. Poz. 1225) z późniejszymi zmianami.
- 7) *Dojazd pożarowy* - Dojazd do opisywanego obiektu odbywa się od zjazdu z ulicy Parkowej na ulicę Aleja Świętej Barbary prowadząca bezpośrednio na utwardzony plac przed budynkiem, zapewniająca przejazd jednostkom ochrony

przeciwpożarowej. Zjazd oraz chodniki komunikacyjne są utwardzone, a ich szerokości zachowane. Zgodne z Rozporządzeniem MSWiA z dnia 24 lipca 2009r.Dz.U.Nr. 124 poz.1030.

Utwardzony wjazd na teren obiektu zapewnia również możliwość swobodnego manewrowania dla pojazdów ratowniczo-gaśniczych oraz posiada nośność co najmniej 100kN przypadającą na oś pojazdu jednostek Straży Pożarnej.

Od drogi prowadzi utwardzone dojsście o szerokości minimum 1,5m oraz długości poniżej 30m do wyjść ewakuacyjnych z obiektu, dzięki którym zapewniony jest dostęp do całej strefy pożarowej oraz wszystkich kondygnacji budynku i pomieszczeń.

- 8) *Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru* - Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru – 10 dm³/s oraz ciśnienie 0,2Mpa DN 80 zapewniają dwa hydranty z miejskiej sieć wodociągowej, jeden z nich znajduje się w odległości około 45m od obiektu oraz drugi przy zjeździe z ulicy Parkowej usytuowany w odległości ok 100m od krawędzi budynku. Hydranty posiadają oznakowane zgodnie z PN.
- 9) *Warunki ewakuacji* - Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi jest zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce w budynku lub na zewnątrz obiektu. Długość dojsścia ewakuacyjnego mierzona z najdalszego miejsca w pomieszczeniu w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz nie została przekroczona. Ewakuacja osób z kondygnacji piętra realizowana jest poprzez klatkę schodowa komunikacyjna na poziom parteru, skąd dalej ewakuacja z obiektu jest zapewniona dwukierunkowo. Korytarze na kondygnacjach budynku posiadają szerokość 140cm, występują miejscowe zawężenia do ok 110cm. Na poziomie parteru znajdują się dwa wyjścia ewakuacyjne o szerokościach 90+30cm otwierane na zewnątrz w stronę parku wraz z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, posiadających ograniczenia w przemieszczaniu się oraz 100cm w stronę utwardzonego parkingu otwieranych w kierunku na zewnątrz. Na klatkach schodowych nie występują elementy łatwopalne oraz kapiące zgodnie z wymaganiami. Możliwość opuszczenia budynku w przypadku zagrożenia jest zapewniona użytkownikom obiektu komunikacyjnie oraz organizacyjnie w krótkim czasie. Długość przejścia ewakuacyjnego nie przekraczają wartości :
Dla pomieszczeń ZLIII 40m.
- 10) *Wyposażenie budynku w podręczny sprzęt gaśniczy* - Obiekt wyposażony jest w gaśnice proszkowe ABC, rozmieszczone na wszystkich kondygnacjach. (miejsca rozmieszczenia gaśnic są zaznaczone w części graficznej opracowania).. Stanowiska z podręcznym sprzętem gaśniczym są oznakowane zgodnie z PN. Biorąc pod uwagę klasyfikację obiektu ZLIII, jak również powierzchnię oraz specyficzną, zabytkową budowę ilość gaśnic jest wystarczająca. Zostały wprowadzone dodatkowe ilości jednostek sprzętu gaśniczego w postaci gaśnic proszkowych, ze względu na występowanie elementów konstrukcyjnych budynku z drewna, aby w jak najkrótszym czasie podjąć działania gaśnicze i zlikwidować zarzewie pożaru w jego wczesnej fazie rozwoju. Długość dojsć do stanowisk gaśniczych nie jest przekroczona.

3. Instalacje

- 1) **Instalacja wodociągowa** – w obiekcie istnieje jedynie instalacja wodociągowa do celów bytowych, przyłącza wykonane zostały z rur stalowych.
- 2) **Instalacja CO** - budynek posiada własną kotłownię, wydzieloną pożarowo drzwiami EI30, w której zainstalowano kocioł gazowy kondensacyjny Saunier Duval o mocy 18kW z automatyką pogodową.
- 3) **Wentylacja i klimatyzacja** – budynek posiada wentylację grawitacyjną instalacja kondycjonowania powietrza – klimatyzacja znajduje się w wybranych pomieszczeniach.
- 4) **Instalacja elektryczna** – zasilanie obiektu w energię elektryczną doprowadzone jest do rozdzielni elektrycznej na kondygnacji podziemnej w wydzielonym pożarowo pomieszczeniu drzwiami EI30 budynku. Główne wyłączniki przeciwpożarowe prądu zlokalizowane zostały w piwnicy przy rozdzielni elektrycznej przyłącza oraz w obrębie dwóch wejść na parterze obiektu. Miejsca usytuowania wyłączników przedstawiono na rysunkach stanowiących załącznik do niniejszej instrukcji.

Wyłącznik przeciwpożarowy prądu ma za zadanie odłączyć całkowicie zasilanie w obiekcie za wyjątkiem obwodów zasilających urządzenia, których działanie jest niezbędne podczas trwania pożaru. Wyłączniki oznakowane zostały zgodnie z PN.

- 5) **Instalacja wykrywania pożaru** - wszystkie pomieszczenia archiwum oraz kotłownia znajdujące się na kondygnacji podziemnej budynku zostały wyposażone w czujniki detekcji dymu, wczesnego wykrywania pożaru, a sygnał o zaistniałym zagrożeniu pożarowym jest wyprowadzony do monitoringu alarmowania.
- 6) **Instalacja odgromowa** - w celu zminimalizowania skutków termicznych działaniem pioruna na poszycie dachowe oraz elementy konstrukcyjne budynku, zaprojektowano wykonanie instalacji piorunochronnej zgodnie z dokumentacją. Rezystancja otoku uziemiającego powinna wynosić $10 \leq \Omega$.
W świetle przepisów prawa budowlanego, obiekty powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez zarządcę okresowej kontroli, **co najmniej raz na 5 lat**, polegającej m.in. na badaniu instalacji piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń, oporności uziemień. Kontrole stanu technicznego instalacji piorunochronnej powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych.
Co roku należy wykonać tzw. Badanie niepełne polegające na wizualnej kontroli połączeń, zwodów i przewodów odprowadzających pod kątem zachowania ciągłości przewodzenia.
- 7) **Instalacja wodno-kanalizacyjna** - instalacja wodociągowa zasilona z przyłącza 110 PCV, poprzez złącze ϕ 40mm PE do budynku.
Odprowadzenie ścieków sanitarnych socjalno-bytowych następuje do istniejącej sieci kanalizacyjnej poprzez przykanalik.

III. Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania się.

1. Zagrożenie pożarowe w pomieszczeniach, uwzględniając specyfikę prowadzonej w nich działalności może wynikać:

- 1) Z różnych zachowań pracowników w obiekcie lub osób przychodzących z zewnątrz, w tym wypadku ogień może zostać zaproszony nieświadomym działaniem osób (nieostrożnością) lub działaniem świadomym (podpaleniem).
- 2) Z działalności w obiekcie na skutek niewłaściwej eksploatacji, braku konserwacji czy też wad różnego rodzaju stosowanych urządzeń i instalacji.

2. W szczególności w oparciu o statystykę powstania pożarów w tego typu lub podobnych obiektach, pożary mają swoje źródło w postaci:

1) *Nieostrożności osób, której najczęstszymi przejawami są:*

- a) pozostawianie bez dozoru włączonych do sieci odbiorników energii elektrycznej,
- b) wykonywanie i użytkowanie prowizorycznych instalacji elektrycznych, a zwłaszcza odbiorników energii elektrycznej powodujących przeciążenie instalacji,
- c) osłanianie punktów świetlnych (żarówek) materiałami palnymi,
- d) nieprawidłowe stosowanie i używanie cieczy łatwopalnych (przelewanie ich, podgrzewanie, otwieranie pojemników, czyszczenie nimi pomieszczeń i urządzeń, badanie pojazdów z uszkodzonymi układami paliwowymi),
- e) pozostawianie bez dozoru włączonych kuchenek, maszyn, itp.,
- f) lekceważenie przepisów dotyczących zabezpieczenia prac pożarowo – niebezpiecznych.

2) *Brak konserwacji, przeglądów i badań urządzeń elektroenergetycznych i mechanicznych, których celem jest wykrycie ewentualnych wad mających wpływ na zagrożenie pożarowe.*

W związku z powyższym, opierając się na ustaleniach art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane, instalację energetyczną w obiekcie należy poddać okresowym badaniom, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach szczegółowych.

3) *Brak lub niesprawna instalacja odgromowa na obiekcie.*

Instalacja odgromowa na obiekcie powinna spełniać wymagania Polskiej Normy PN-86/E-05003/02 ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa. Powinna być poddawana badaniom okresowym nie rzadziej niż co 5 lat – co wynika z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88.).

4) *Zły stan, nieprawidłowe użytkowanie oraz brak okresowych czyszczeń urządzeń i przewodów wentylacyjnych.*

Zgodnie z art. 62 w. w. ustawy Prawo budowlane, przewody wentylacyjne co najmniej raz w roku powinny być poddane okresowej kontroli przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje.

- 5) *Podpalenia, których motywem może być zazdrość, zawiść, zemsta, porachunki osobiste, chuligaństwo, zatarcie śladów innego przestępstwa i nadużyć, sabotaż, choroba psychiczna zwana piromanią, itp.*

3. Drogi rozprzestrzeniania się pożarów.

Każdy nie kontrolowany proces palenia się, który nazywamy pożarem, w warunkach łatwopalnego wystroju wnętrza w budynkach ma tendencje do rozprzestrzeniania się od pożaru w zarodku poprzez pożar średni aż do dużego.

Oznacza to, że od małego zaprószenia ognia pożar może się rozprzestrzenić w przypadku braku interwencji personelu, na całe pomieszczenie, a w konsekwencji na cały obiekt. W ogólnym ujęciu tego tematu, głównymi czynnikami potęgującymi zagrożenie pożarowe i wywierającymi zasadniczy wpływ na rozprzestrzenianie się pożarów są:

1) *Nieprawidłowe warunki budowlane:*

- a) brak wymaganej odporności ogniowej pionowych i poziomych oddzieleń (ścian, stropów),
- b) łatwo zapalne konstrukcje budynku, łatwo zapalny wystrój wnętrza;

2) *Nagromadzenie dużej ilości materiałów palnych, jak opakowań, śmieci odpadków:*

Powyższe stwarza nie tylko dogodne warunki do szybkiego rozwoju pożaru, ale w znacznym stopniu utrudnia ewakuację ludzi gdyż szybko rozwijający się pożar odcina niejednokrotnie jedyne drogi ucieczki z pomieszczenia.

3) *Późne zaalarmowanie straży pożarnej o powstałym pożarze na skutek:*

- a) zlekceważenia powstałego pożaru,
- b) braku środków alarmowania lub umiejętności alarmowania straży pożarnej.

Jak wykazują doświadczenia w tym zakresie, pożar rozwija się bardzo szybko i dlatego każda zwłoka w czasie od chwili zauważenia pożaru do momentu zaalarmowania straży pożarnej, powoduje, że skutki, straty i zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia osób są z każdą sekundą coraz większe.

4) *Brak prawidłowej i szybkiej reakcji pracowników w zakresie podjęcia działań gaśniczych na skutek:*

- a) braku znajomości przez pracowników zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- b) braku umiejętności użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- c) brak w ogóle podręcznego sprzętu gaśniczego w pomieszczeniach lub jego nieprawidłowe zlokalizowanie (zastawienie, brak dostępu, brak rozeznania co do miejsc lokalizacji sprzętu, itp.),

IV. Zasady zabezpieczenia prac pożarowo – niebezpiecznych.

1. Przez prace pożarowo niebezpieczne rozumie się przede wszystkim prace wykonywane przy użyciu otwartego ognia (spawanie gazowe, elektryczne, cięcie, lutowanie, zgrzewanie, itp.). Prace niebezpieczne pożarowo, związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz budynku, na przyległym do niego terenie, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.
2. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, Administrator obiektu oraz wykonawca są zobowiązani:
  - 1) Ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane.
  - 2) Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.
  - 3) Wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg pracy oraz zabezpieczenie po zakończeniu prac.
  - 4) Sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo-niebezpiecznych wg wzoru określonego załącznikiem nr 1.
3. Rozpoczęcie prac pożarowo-niebezpiecznych może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich prowadzenie. Zezwolenie wydaje Administrator obiektu. Wzór zezwolenia, o którym mowa określony jest załącznikiem nr 2.
4. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:
  - 1) Wszystkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonie przyległym, w tym także elementy konstrukcji budynku i znajdujących się tam instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem.
  - 2) Prace pożarowo niebezpieczne wykonywane w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem cieczy łatwopalnych lub gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy gdy pomieszczenia te zostaną dokładnie przewietrzone (stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie może przekraczać 10% ich dolnej granicy wybuchowości).
  - 3) W miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych powinien się znajdować sprzęt gaśniczy umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru, dostosowany do ilości i rodzaju palnych materiałów znajdujących się w pomieszczeniu.
  - 4) Po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych należy po upływie 4, a następnie 8 godzin, poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejon przyległy. Wyniki kontroli należy odnotować w „Książce kontroli prac”.
  - 5) Prace pożarowo-niebezpieczne mogą być wykonywane przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.

- 6) Administrator obiektu jest zobowiązany przed rozpoczęciem prac, zapoznać wszystkie osoby z zagrożeniem pożarowym występującym w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
  - 7) Sprzęt używany do wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
5. Ustalenia organizacyjne:
- 1) Odpowiedzialność za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym prowadzenie prac pożarowo-niebezpiecznych, zleconych osobom obcym ponosi wykonawca tych prac, który stosuje się do ustaleń zawartych niniejszą Instrukcją,
  - 2) Zapis o odpowiedzialności powinien znaleźć się w umowie, lub na oddzielnym oświadczeniu, a fakt ten wykonawca potwierdza czytelnym podpisem;

V. Podręczny sprzęt gaśniczy.

1. Zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów póź.zm. (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620), obiekt powinien być wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy spełniający wymagania przepisów oraz Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic.
2. Rodzaj oraz ilość gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w PN dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Pomieszczenia powinny być wyposażone w gaśnice w zależności od występującego zagrożenia, rodzaju obiektu, wielkości obciążenia ogniowego oraz powierzchni. Ponieważ pomieszczenia w budynku są zaliczane do kategorii ZL III, a pomieszczenia techniczne posiadają gęstość obciążenia ogniowego do 500 MJ/ m², więc jedna jednostka podręcznego sprzętu gaśniczego, o masie środka gaśniczego minimum 2 kg lub 3 dm³ powinna przypadać na 100 m² pomieszczenia. W obiekcie należy zastosować gaśnice proszkowe. Odrębnie określa się ilość środka gaśniczego dla poszczególnych stref pożarowych z zastrzeżeniem, że w każdej strefie znajduje się jedna gaśnica o masie środka gaśniczego nie mniejszej niż 2kg.
Datę pierwszej kontroli określa producent sprzętu. Data ta umieszczona jest na karcie informacyjnej gaśnicy. Data każdorazowego badania gaśnicy wykonywanego przez konserwatora, powinna być zaznaczona na gaśnicy wraz z dokładną informacją o przeprowadzającym badanie. Konserwator określa również datę następnego badania. Badanie sprzętu nie może odbywać się rzadziej niż raz w roku.
Każdorazowe użycie sprzętu powinno zostać zgłoszone osobie odpowiedzialnej za stan techniczny gaśnic w obiekcie.
Obiekt wyposażono w gaśnice proszkowe z proszkiem ABC. Miejsca rozmieszczenia gaśnic są właściwie oznakowane, a ich rozmieszczenie jest zgodne z przedstawionymi powyżej wymaganiami.
Miejsca usytuowania gaśnic należy oznakować znakami zgodnymi z PN.
Miejsca rozmieszczenia gaśnic przedstawiono na planach graficznych.

Użytkowany sprzęt, urządzenia pożarnicze, środki gaśnicze oraz inne wyroby służące do ochrony przeciwpożarowej wymagają uzyskanie świadectwa dopuszczenia dla wyrobu.

3. Każdorazowo przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie należy zachować następujące zasady:
  - 1) Sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń.
  - 2) W obiektach w miarę możliwości sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na poszczególnych kondygnacjach.
  - 3) Oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polską Normą.
  - 4) Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.
  - 5) Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na działanie źródeł ciepła i uszkodzenia mechaniczne.
  - 6) Długość dojścia do stanowiska ze sprzętem nie powinna przekraczać 30m.
4. Podział pożarów na grupy (według PN –75/M-51001) i zasady stosowania poszczególnych rodzajów sprzętu gaśniczego:
  - 1) Do gaszenia pożarów **grupy A** , tj. w których występuje zjawisko spalania żarowego - stosuje się gaśnice płynowe, pianowe oraz hydranty wewnętrzne.
  - 2) Do gaszenia pożarów **grupy B**, tj. cieczy palnych i ciał stałych, które w wyniku oddziaływania wysokich temperatur ulegają roztopieniu - stosuje się gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe.
  - 3) Do gaszenia pożarów **grupy C**, tj. gazów palnych - stosuje się gaśnice śniegowe, proszkowe.
  - 4) Do gaszenia pożarów **grupy D**, tj. metali lekkich - stosuje się gaśnice proszkowe specjalnie do tego celu przeznaczone.
  - 5) Do gaszenia pożarów **grupy F**, tj. tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych – stosuje się gaśnice proszkowe, śniegowe, pianowe specjalnie do tego celu przeznaczone.

5. Gaśnice:

1) Gaśnice proszkowe.

Gaśnice proszkowe przenośne oraz przewoźne, cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces spalania będący reakcją chemiczną. Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów grupy A, B, C i E (drewna, papieru, tkanin, cieczy, gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem). Gaśnice proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych. Ze względu na wysokie ciśnienie robocze gaśnic proszkowych, mają one zdolność do zasięgu rzutu strumienia proszku na odległość od 5 do 8 m. dla gaśnic i 12 m. dla gaśnic przewoźnych.

2) Gaśnice śniegowe.

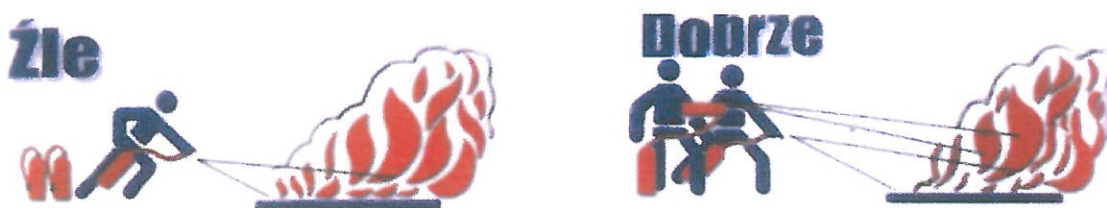
Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy palnych, gazów tj. grupy pożarów B,C, (np. propan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych, znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem (utleniaczem). Na wolnym powietrzu i na wietrze znacznie skuteczniejsze od gaśnic śniegowych są gaśnice przewoźne śniegowe, dysponujące większym zasobem CO₂. Obecnie na rynku znajdują się gaśnice śniegowe o zawartości 5 kg CO₂. Gaśnice wyposażone są w wąż o długości 1 m. Gaśnice śniegowe są zdolne do pracy w temperaturach od -250°C do 300°C. Stężenie dwutlenku węgla w pomieszczeniu powyżej 5% jest duszące, a powyżej 8% trujące, dlatego po działaniu gaśniczym należy dokładnie przewietrzyć pomieszczenie.

- 4) Gaśnicami wodno-pianowymi nie gasić urządzeń będących pod napięciem. Używać gaśnic do tego przeznaczonych.

- 5) Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.

- 6) Po ugaszeniu uważać na ponowne zapalenie (rozgorzenie).

- 7) Po użyciu, gaśnicę nie zawieszając tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.

9. Nad każdym punktem z podręcznym sprzętem gaśniczym powinien znajdować się znak:

10. Obiekt został wyposażony głównie w gaśnice proszkowe ABC rozmieszczone w miejscach łatwo dostępnych, które oznakowane są zgodnie z PN.

VI. Organizacja i warunki ewakuacji.

1. Ogólne warunki ewakuacji – wymagania.

W budynkach oraz pomieszczeniach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi oprócz wymagań szczegółowych dotyczących ewakuacji należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) długość przejścia w pomieszczeniu, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na drogę ewakuacyjną nie powinna przekraczać 40 m ,
- 2) wyjścia z pomieszczeń na drogę ewakuacyjną powinny być zamykane drzwiami,
- 3) drzwi ewakuacyjne z budynku powinny otwierać się na zewnątrz o szerokości minimum 0,9 m,
- 4) z pomieszczenia należy zapewnić co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne w przypadku gdy powierzchnia pomieszczenia przekracza 300 m², lub liczba osób przebywających w pomieszczeniu przekroczyła 50, a w pomieszczeniu zaliczonym do kategorii ZL II – 30,
- 5) szerokość wyjścia ewakuacyjnego powinna wynosić 0,6 m na każde 100 osób mogących jednocześnie przebywać w pomieszczeniu, lecz nie mniej niż 0,9 m w świetle,
- 6) wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia – 2 m,
- 7) drzwi stanowiące wyjścia ewakuacyjne powinny otwierać się na zewnątrz pomieszczeń w których może jednocześnie przebywać więcej niż 50 osób,
- 8) stosowanie drzwi obrotowych, rozsuwanych i podnoszonych na drogach ewakuacyjnych jest zabronione,

- 8) Osoby, które opuściły budynek gromadzą się w wyznaczonym punkcie zbornym – jest to: Wyznaczone miejsce na parkingu po lewej stronie budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny (miejsce to zostało zaznaczone w części graficznej opracowania – zagospodarowanie terenu) i nie opuszczają go do momentu uzyskania zgody Kierującego akcją ratowniczo - gaśniczą.

- 9) W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych części, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia.
- 10) W przypadku odcięcia dróg ewakuacyjnych dla pojedynczych osób lub grup należy niezwłocznie poinformować kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować się na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnych.
- 11) Zabronione jest korzystanie z windy/dźwigu do celu ewakuacji, osoby niepełnosprawne o ograniczonej możliwości poruszania się należy znieść, wyprowadzić do miejsca zbiórki na rękach bądź podtrzymując stosując chwytty ewakuacyjne. Jeśli jest taka możliwość wskazane jest sprowadzenie wózka inwalidzkiego tej osoby i ewakuacja dalej w kierunku wyjścia.
- 12) Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie. Należy poruszać się wzdłuż ścian, by w silnym zadymieniu nie stracić orientacji.
- 13) Drogi i wyjścia ewakuacyjne muszą być oznaczone specjalnymi znakami graficznymi wskazującymi kierunek i rodzaj drogi ewakuacyjnej oraz wyjść ewakuacyjnych wg PN-92/N—01256/02.
- 14) Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił niezbędnych do ewakuacji ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać do tego wszystkich sprawnych fizycznie pracowników.
- 15) Po zakończeniu ewakuacji osób należy sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia, obowiązek ten spoczywa na Zarządzającym obiektem.

- 16) Po ewakuacji z budynku administrator obiektu bądź osoba przez niego wyznaczona dokonuje weryfikacji czy wszystkie osoby przebywające w danym dniu w obiekcie opuściły budynek i są obecne na miejscu zbiórki.
- 17) Zarządzający/Administrator bądź osoba wyznaczona sprawdza czy w budynku została wyłączona energia elektryczna oraz zamknięto główny zawór dopływu gazu.
- 18) Z chwilą przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący dotychczas jej przebiegiem (Zarządzający lub osoba go zastępująca), zobowiązany jest do złożenia zwięzłej informacji o przebiegu akcji ewakuacyjnej, a następnie podporządkować się dowódcy przybyłej jednostki straży pożarnej.

3. Obowiązki pracowników w zakresie przygotowywania organizacyjnego do ewakuacji.

- 1) Pracownik ma obowiązek posiadać dokładne i aktualne informacje na temat:
  - a) rozkładu pomieszczeń, dróg i kierunków ewakuacji oraz wyjść z poszczególnych części budynku,
  - b) zachowania się ludzi w przypadku pożaru,
  - c) sposobu alarmowania na wypadek pożaru lub innej klęski żywiołowej,
  - d) rozmieszczenia i zasad obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnice i hydranty),
  - e) usytuowania głównego wyłącznika prądu,
  - f) rejonu dla ewakuowanych.

4. Obowiązki pracowników w zakresie przeprowadzania akcji ewakuacyjnej.

- 1) Akcją ewakuacyjną zarządza wyznaczona osoba, zgodnie z przyjętym scenariuszem.
- 2) Kierowanie akcją powierza się zarządcy obiektu lub osobie wyznaczonej zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy.
- 3) Podporządkowanie się kierującemu akcją ewakuacyjną (o powodzeniu akcji ewakuacyjnej decyduje jej szybkość i sprawność), jest obowiązkiem wszystkich osób znajdujących się w budynku.
- 4) W trakcie ewakuacji należy:
  - a) zachować spokój i nie wywoływać paniki wśród ludzi,
  - b) ustalić dokładnie miejsce pożaru, jego rozmiar, drogi rozprzestrzeniania oraz czy istnieje zagrożenie dla życia.
- 5) W godzinach nocnych alarmowania osób i instytucji ratowniczych dokonuje osoba wyznaczona, zgodnie z przyjętymi zasadami w obiekcie.
- 6) Ewakuację prowadzić zgodnie ze znakami kierunków ewakuacji.
- 7) Po opuszczeniu pomieszczenia drzwi powinny zostać otwarte.

- 8) Po wyprowadzeniu wszystkich osób z obiektu zgromadzić je w wyznaczonym miejscu dla ewakuowanych.
  - 9) Należy pamiętać, że działania ewakuacyjne mają zawsze pierwszeństwo przed działaniami gaśniczymi.
  - 10) Po przybyciu jednostek straży pożarnej, podporządkować się dowódcy, któremu należy przekazać wszelkie niezbędne informacje.
5. Obowiązki kierującego akcją ratowniczo – gaśniczą po przybyciu jednostek straży pożarnej.
- 1) Osoba kierująca ewakuacją przekazując kierowanie akcją dowódcy Jednostki Ratowniczo–Gaśniczej PSP jest ustawowo zobowiązana:
    - a) informować rzetelnie o miejscach najbardziej zagrożonych i niebezpiecznych oraz przekazać informację o dotychczasowym sposobie i efektach przeprowadzonej akcji ewakuacyjnej i ratowniczo – gaśniczej,
    - b) współpracować z dowódcą JRG w czasie akcji jako doradca znający specyfikę obiektu,
    - c) przez cały czas akcji interesować się stanem zdrowia ewakuowanych oraz miejscem ich przebywania,
    - d) organizować akcję ewakuacji mienia i dozorowanie pogorzeliska.

6. Oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, obiekt jest oznakowany znakami ewakuacyjnymi, określonymi w Polskiej Normie dotyczącymi znaków bezpieczeństwa Ewakuacja PN-N-01256/02, która nadal obowiązuje równoległe z nową Międzynarodową Normą PN-EN-ISO 7010:2012 oraz zgodnie ze wskazaniem podanymi w części graficznej niniejszego opracowania.

7. Zarządzający budynkiem ma obowiązek nie rzadziej niż raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie zasad oraz warunków ewakuacji z budynku wymóg ten dotyczy obiektów gdzie liczba osób na stałe przebywających wynosi ponad 50.

Siedem dni przed terminem sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji należy powiadomić właściwego Komendanta Miejskiego PSP oraz ustalić zakres ćwiczeń.

VII. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla osób z zewnątrz:

1. Po przybyciu do obiektu zapoznaj się z kierunkami i wyjściami ewakuacyjnymi.
2. W przypadku zauważenia pożaru, zadymienia lub innego niebezpieczeństwa:
  - 1) Poinformuj pracowników obiektu o niebezpieczeństwie nie tworząc paniki.
  - 2) Opuść budynek kierując się oznaczonymi drogami ewakuacyjnymi.
  - 3) W razie braku możliwości korzystania ze schodów lub innych dróg ewakuacyjnych, pozostań w pomieszczeniu i oczekuj na pomoc, sygnalizuj o swoim pobycie.
3. W przypadku ogłoszenia alarmu o pożarze (niebezpieczeństwie) należy:
  - 1) Przerwać natychmiast wszelką działalność.
  - 2) Opuścić pomieszczenie, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację zgodnie z kierunkiem oznaczonym znakami ewakuacyjnymi.
  - 3) Poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych, zachowując spokój.
  - 4) Nie zatrzymywać się ani też poruszać w kierunku przeciwnym do ewakuacji.
  - 5) Pod żadnym pozorem nie zwracać do pomieszczenia czy budynku.

VIII. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia – instrukcja postępowania na wypadek pożaru.

1. Alarmowanie.
  - 1) Każdy, kto zauważy pożar lub inne miejscowe zagrożenie zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
    - a) osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru lub miejsca występowania zagrożenia,
    - b) Zarządzającego/Administradora obiektu lub osobę zastępującą,
    - c) **Państwową Straż Pożarną, tel. 112 (z telefonu komórkowego),**
  - 2) Alarmowania Straży Pożarnej należy dokonać telefonicznie.
  - 3) Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:
    - a) gdzie się pali – dokładny adres budynku i jego nazwę,
    - b) co się pali,
    - c) czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego, czy w rejonie objętym pożarem lub jego bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwopalne lub wybuchowe,

- d) numer telefonu z którego się alarmuje oraz swoje imię i nazwisko,
  - e) po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyspozytora PSK należy odłożyć słuchawkę i w miarę możliwości odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy,
- 4) W razie potrzeby (wypadek, awaria, itp.) zaalarmować:

- a) **Pogotowie ratunkowe**   **tel. 112**
- b) **Policję**   **tel. 112,**
- c) **Pogotowie Energetyczne**   **tel. 991**

5) Jak dzwonić na "112"

Czyli co należy robić krok po kroku od momentu wybrania numeru 112:

- a) miejsce rozmowy powinno znajdować się w pobliżu miejsca zdarzenia i pozwalać na przeprowadzenie spokojnej rozmowy z operatorem (bez zakłóceń),
  - b) jeśli to możliwe, połączenie z operatorem numeru 112 powinno być wykonane przez osobę znajdującą się bezpośrednio w miejscu zagrożenia lub inną osobą będącą świadkiem danego zdarzenia,
  - c) należy czekać cierpliwie do momentu zgłoszenia się operatora, nie odkładać słuchawki do czasu, gdy połączenie nie zostanie podjęte (połączenie jest bezpłatne, więc nie generuje kosztów dla zgłaszającego zdarzenie),
  - d) przedstawić się z imienia i nazwiska, krótko opisać zdarzenie lub sytuację, której było się świadkiem w celu wezwania przez operatora CPR właściwej służby,
  - e) wskazać miejsce przebywania/adresu, w którym miało miejsce zdarzenie lub sytuacja; jeśli to możliwe wskazać najszybszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia,
  - f) udzielać dodatkowych informacji na zadawane przez operatora pytania,
  - g) wykonywać polecenia/instrukcje przekazywane przez operatora,
  - h) nie rozłączać się do czasu wyraźnego polecenia operatora z uwagi na konieczność przekazania najważniejszych informacji o zdarzeniu,
  - i) jeśli sytuacja nagle się zmieni lub pogorszy, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112,
  - j) należy starać się o chwilowe nie korzystanie z telefonu, z którego dokonywano zgłoszenia na wypadek, gdyby operator próbował skontaktować się ponownie w celu weryfikacji informacji lub udzielenia innych dodatkowych informacji.
- 6) Czego możesz się spodziewać dzwoniąc na 112?

Zgłoszenie zostanie skierowane do najbliższego centrum powiadamiania ratunkowego właściwego ze względu na miejsce lokalizacji osoby zgłaszającej zdarzenie lub w przypadku problemów z łącznością może być przekierowane do następnego centrum powiadamiania ratunkowego, które przyjmie zgłoszenie i powiadomi właściwe służby.

- 7) Co zrobi operator odbierający połączenie na numer alarmowy 112?
- a) zapyta o rodzaj zdarzenia, miejsce zdarzenia,
  - b) wstępnie dokona oceny sytuacji i dokona weryfikacji, która służba powinna być skierowana do miejsca zdarzenia,
  - c) poinformuje o rodzaju zdarzenia właściwe służby ratunkowe najbliższe miejscu zdarzenia, dlatego tak istotne jest jak najbardziej precyzyjne wskazanie miejsca/ lokalizacji,
  - d) jeśli zajdzie taka potrzeba, operator może połączyć osobę zgłaszającą zdarzenie bezpośrednio z dyspozytorem danej służby np.: z dyspozytorem medycznym.
2. Zasady postępowania przy likwidacji pożaru, innego miejscowego zagrożenia:
- 1) Pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu przystępują niezwłocznie do niesienia pomocy osobom zagrożonym oraz do likwidacji źródła pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu miejsca pożaru.
  - 2) Podczas wykonywania powyższych czynności należy zachować spokój, działać z rozwagą nie dopuszczając do jakichkolwiek przejawów paniki.
  - 3) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna pamiętać o następujących zasadach:
    - a) w pierwszej kolejności ratować życie ludzkie,
    - b) wyłączyć prąd elektryczny w pomieszczeniu objętym pożarem, względnie w całym obiekcie (realizacja powyższego wymaga znajomości przez pracowników miejsca lokalizacji głównego wyłącznika prądu elektrycznego i gazu),
    - c) nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń objętych pożarem,
    - d) szybkie i skuteczne użycie podręcznego sprzętu gaśniczego pozwoli na ugaszenie powstałego pożaru w zarodku;
  - 4) Akcją ratowniczą do czasu przyjazdu Straży Pożarnej kieruje Zarządzający obiektem – dyrektor lub osoba zastępująca go, względnie osoba najbardziej opanowana i wykazująca znajomość tematu,
  - 5) Wszyscy pracownicy, znajdujący się na terenie pożaru powinni podporządkować się poleceniom kierownika akcji ratowniczej,
  - 6) Po przybyciu na miejsce straży pożarnej, kierowanie akcją przejmuje jej dowódca, którego należy poinformować o aktualnej sytuacji i podjętych decyzjach,
  - 7) Pracownikom nie wolno samotnie oddalać się z miejsca działań o ile pozostanie nie zagraża ich bezpieczeństwu. Pracownicy nie zaangażowani bezpośrednio w akcję zabezpieczają mienie.

IX. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

1. Zadania i obowiązki Zarządzającego obiektem w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zarządzający obiektem ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego, a w szczególności:

- 1) Zapewnienia przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych oraz bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie użytkowe budynku i pomieszczeń.
- 2) Zapewnienia wyposażenia pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy oraz utrzymanie tego sprzętu w pełnej sprawności technicznej oraz zapewnienie jego systematycznej konserwacji.
- 3) Zapewnienie osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji na wypadek powstania pożaru.
- 4) Zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego wszystkich pracowników.
- 5) Przygotowanie budynku do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej.
- 6) Ustalenie możliwości bezpiecznego opuszczenia obiektu, w zależności od miejsca wystąpienia pożaru bądź innego miejscowego zagrożenia w poszczególnych jego częściach, uwzględniając kolejność opuszczania pomieszczeń bądź kondygnacji oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przestrzeganie zadań i scenariusza postępowania.
- 7) Ustalenie miejsca zbiórki ewakuowanych osób na zewnątrz budynku w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych za zapewnienie opieki nad osobami ewakuowanymi.
- 8) Określenie kolejności, rodzaju mienia (sprzętu, dokumentacji) podlegającego ewentualnemu wyniesieniu na zewnątrz w przypadku wystąpienia pożaru, miejscu jego składowania oraz sposobu zabezpieczenia.
- 9) Ustalanie sposobów postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
- 10) Nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” oraz w przepisach ogólnych.
- 11) Stosowanie odpowiednich sankcji karnych w stosunku do pracowników winnych zaniedbań stwarzających możliwość powstania pożaru.
- 12) Przeprowadzenie okresowych analiz stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń i budynku.

13) Podejmowanie wszelkich przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń.

2. Zadania i obowiązki osoby zastępującej zarządzającego/administratora w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

- 1) Posiadać dokładną znajomość obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego w zakresie eksploatacji obiektu,
- 2) Znać zagrożenie pożarowe i wybuchowe w podległym obiekcie,
- 3) Inicjować wszelkie działania zmierzające do likwidacji zaistniałych zagrożeń pożarowych, wybuchowych oraz ekologicznych.
- 4) Brać czynny udział w szkoleniach i ćwiczeniach przeciwpożarowych
- 5) Znać środki i sposoby alarmowania straży pożarnych, oraz zasady postępowania w przypadku powstania zagrożenia,
- 6) Z chwilą zaistnienia pożaru niezwłocznie alarmować jednostki straży pożarnej.
- 7) W przypadku zagrożenia życia osób przebywających w obiekcie, podejmować decyzje o ewakuacji.
- 8) Do czasu przybycia jednostek interwencyjnych straży pożarnej kierować akcją ratowniczo-gaśniczą.
- 9) Po przybyciu straży pożarnych ściśle współpracować z dowódcą akcji i kierować akcją pod względem bezpieczeństwa ludzi.
- 10) Dbać o właściwe wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt przeciwpożarowy i środki gaśnicze,
- 11) Zapewnić właściwe utrzymanie środków łączności, podręcznego sprzętu gaśniczego oraz instalacji przeciwpożarowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 12) Zapewnić dostęp do wszystkich pomieszczeń w przypadku zaistnienia pożaru lub innego zagrożenia

3. Zadania i obowiązki wszystkich pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Każdy pracownik jest zobowiązany:

- 1) Znać obowiązujące przepisy w zakresie zapobiegania pożarom i ich zwalczania, w tym także postanowienia niniejszej Instrukcji.
- 2) Dbać o stan zabezpieczenia przeciwpożarowego na swoim stanowisku pracy.

- 3) Niezwłocznie zawiadamiać osoby odpowiedzialne za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego (Administradora – zarządzającego obiektem) o zaistniałych nieprawidłowościach, brakach, które mogą być bezpośrednio lub pośrednio przyczyną powstania pożaru.
- 4) Przestrzegać zakazu instalowania przenośnych elektrycznych urządzeń grzewczych z odkrytym elementem grzejnym.
- 5) Przestrzegać zakazu przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których zewnętrzne powierzchnie mogą się nagrzewać do temperatury przekraczającej 100⁰C.
- 6) Przestrzegać zakazu gromadzenia na korytarzach, klatkach schodowych, przedmiotów utrudniających komunikację oraz zapewniać drożność wyjść ewakuacyjnych.
- 7) Utrzymywać czystość i porządek przez systematyczne usuwanie odpadów (śmieci) poza teren budynku.
- 8) Oświetlenie oraz urządzenia nie przystosowane do pracy ciągłej należy wyłączać spod napięcia po opuszczeniu pomieszczeń.
- 9) Znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych, tablic elektroenergetycznych, głównego wyłącznika energii elektrycznej, głównego zaworu gazu, poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych.
- 10) Znać zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 11) Brać udział w okresowym szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 12) Brać czynny udział w ewentualnych działaniach ratowniczo-gaśniczych, podporządkowując się w tym zakresie kierującemu akcją.

**NIE PRÓBUJ UGASIĆ POŻARU SAMEMU, ALARMUJ – WEZWIJ POMOC
NIGDY NIE POZWÓL, ABY OGIEŃ ODCIĄŁ CI DROGĘ DO BEZPIECZNEGO
WYJŚCIA**

NIE ODWRACAJ SIĘ PLECAMI DO OGNIA

**JEŻELI NIE UGASISZ OGNIA WŁASNYMI SIŁAMI, WYCHODŹ JAK
NAJSZYBCIEJ NAJBLIŻSZYMI DRZWAMI EWAKUACYJNYMI NA
ZEWNĄTRZ OBIEKTU**

X. Organizacja i zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

1. Obowiązkowi szkolenia w zakresie znajomości przepisów przeciwpożarowych i utrzymania bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie podlegają wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko. Kodeks Pracy w art. 237³ § 1 stanowi, że nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada on wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Odpowiedzialnym za realizację szkolenia przeciwpożarowego w stosunku do podległych pracowników jest osoba Zarządzająca jednostką, która posiada kompetencje w tym zakresie.
3. Ustala się następujące rodzaje szkoleń przeciwpożarowych:
  - 1) szkolenie wstępne pracowników nowo przyjętych. Ten rodzaj szkolenia obejmuje zapoznanie nowego pracownika z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa pożarowego obowiązującymi w budynku i składa się na nie:
    - a) zapoznanie z podstawowymi zasadami wynikającymi z niniejszej Instrukcji,
    - b) zapoznanie się z rozmieszczeniem w pomieszczeniach podręcznego sprzętu gaśniczego i zasadami jego użycia oraz innymi urządzeniami gaśniczymi,
    - c) zapoznanie ze specyficznymi rodzajami zagrożeń pożarowych, które wynikają z pracy na danym stanowisku;
  - 2) szkolenie instruktażowe przeprowadzane w trakcie szkoleń okresowych BHP obejmujące technikę bardziej szczegółową, a mianowicie:
    - d) zagrożenia pożarowe występujące w obiekcie, charakterystyczne dla rodzaju prowadzonej działalności,
    - e) ogólne przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
    - f) zadania pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
    - g) zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru,
    - h) środki gaśnicze i podręczny sprzęt gaśniczy, zasady użycia (pokaz praktyczny);
4. Szkolenie wstępne przeprowadza pracownik służby BHP.
5. Szkolenia instruktażowe obejmujące poszerzoną tematykę przeciwpożarową przeprowadza się w ramach szkolenia okresowego pracowników, w terminach określonych w odrębnych przepisach w zależności od rodzaju zajmowanego stanowiska. Do przeprowadzania szkoleń instruktażowych uprawnione są osoby posiadające co najmniej średnie wykształcenie pożarnicze lub posiadające uprawnienia specjalisty bądź inspektora ochrony przeciwpożarowej wydane przez uczelnie PSP .
6. Z przeprowadzonych szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy sporządzić właściwą dokumentację:
  - a) Oświadczenie ze szkolenia wstępnego,
  - b) Zaświadczenie lub listę obecności pracowników objętych szkoleniem z ich podpisami oraz wyszczególnieniem tematyki szkolenia i osoby szkolącej w przypadku szkoleń instruktażowych;

- c) Zapisy z kwartalnych instruktarzy stanowiskowych w książce instruktarzy stanowiskowych.
7. Szkolenia okresowe wynikające z postanowień zawartych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego przeprowadza się dla wszystkich pracowników tego obiektu nie rzadziej niż co 5 lat, potwierdzone oświadczeniem zgodnym z załącznikiem Nr 4 niniejszego opracowania.

XI. Zalecenia w zakresie przeglądów instalacji, urządzeń oraz gaśnic

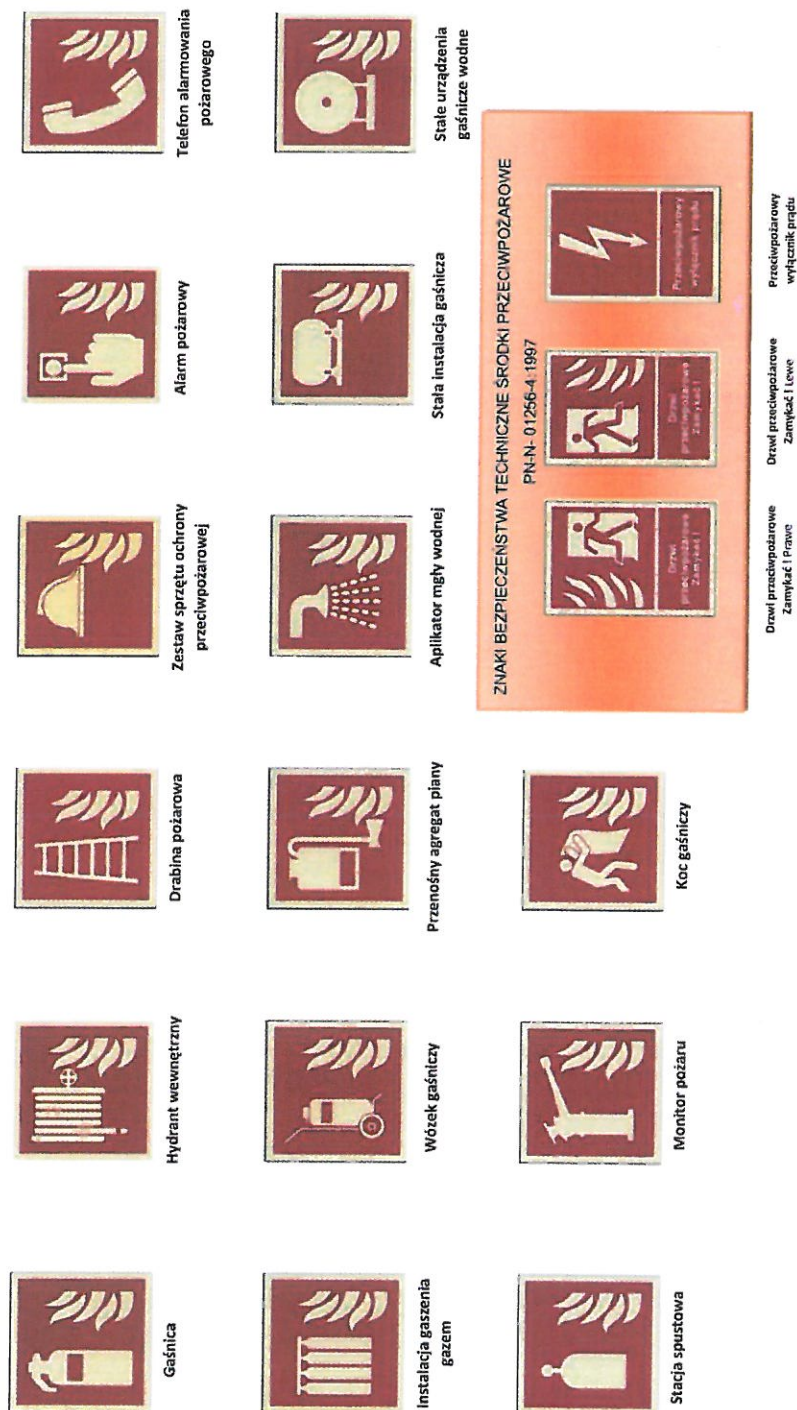
1. Instalacje i urządzenia techniczne, znajdujące się na wyposażeniu obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonych w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych. Przy doborze instalacji i urządzeń należy uwzględnić funkcje i przeznaczenie obiektu oraz wynikające z tego zagrożenia. Zgodnie z postanowieniami art. 62 ustawy Prawo budowlane obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę:
  - 1) Okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności:
    - a) elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
    - b) instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,
    - c) instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych),
    - d) instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.
  - 2) Instalację elektryczną należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom, co najmniej raz na 5 lat o ile przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej w zakresie:
    - e) wielkości rezystancji izolacji przewodów,
    - f) skuteczności zastosowania środków ochrony przeciwporażeniowej,
    - g) dopuszczalnych wielkości napięć i obciążeń prądowych.
  - 3) Instalację piorunochronną należy poddawać badaniom pełnym (w tym pomiary rezystancji) co 5 lat, przeglądy prowadzić co rocznie przed sezonem burzowym.
  - 4) Przewody wentylacyjne raz do roku, jeżeli z cyklu produkcyjnego nie wynika inaczej.
  - 5) Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym co najmniej raz w roku.
  - 6) Wyłącznik przeciwpożarowy prądu powinien być poddawany przeglądom oraz próbom funkcjonalnym przynajmniej raz w roku.

- 7) Instalacja wykrywania pożaru oraz sygnalizacja optyczno-dźwiękowa powinna być poddawana przeglądom i próbom funkcjonalnym przynajmniej raz w roku o ile producent urządzeń nie zaleci częstszych czasookresów przeglądów.
2. Zadania obejmujące sprawowanie nadzoru nad stanem urządzeń, należy przypisać odpowiedniemu pracownikowi, stosownie do przyjętego w obiekcie podziału obowiązków. Służba prowadząca nadzór nad urządzeniami przeciwpożarowymi powinna dysponować zbiorczym harmonogramem przeglądów i konserwacji urządzeń przeciwpożarowych.
3. Czynności, których wykonanie w dokumentach techniczno– ruchowych lub instrukcjach obsługi zastrzeżono wyłącznie dla specjalistycznych firm (np. autoryzowanych przez producenta), należy powierzyć na podstawie precyzyjnie określonych umów cywilno – prawnych takim firmom. Umowy powinny zawierać jednoznacznie określone zakresy powierzonych czynności, sposoby usuwania stwierdzonych usterek, oraz odpowiedzialność w tym zakresie.

XII. Znaki ochrony przeciwpożarowej

Znaki ochrony Pożarowej zgodne z PN-EN ISO 7010

XIII. Znaki ewakuacyjne

Znaki ewakuacyjne wg Polskiej Normy PN-N-01256-02:1992

PODSTAWOWE ZNAKI EWAKUACYJNE

	Wyjście ewakuacyjne		Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w prawo		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w lewo		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w prawo
	Drzwi ewakuacyjne		Drzwi ewakuacyjne
	Ciągnąć aby otworzyć		Pchać aby otworzyć
	Kierunek drogi ewakuacyjnej		Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Stłuc aby uzyskać dostęp		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego

Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne PN EN ISO 7010:2012

	<p>Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)</p>
	<p>Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)</p>
	<p>Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do 45st. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji</p>
	<p>Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówek) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji</p>
	<p>Nazwa: Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną</p>
	<p>Nazwa: Okno ewakuacyjne Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny</p>

Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010:2012

Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010:2012	
	<p>Nazwa: Stłuc aby uzyskać dostęp Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy stłuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne</p>
	<p>Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły</p>
	<p>Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły</p>
	<p>Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (lewe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo</p>
	<p>Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (prawe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo</p>
	<p>Nazwa: Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne</p>
	<p>Nazwa: Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne</p>
	<p>Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony</p>
	<p>Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony</p>

	<p>Nazwa: Drabina ewakuacyjna Funkcja: Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej</p>
Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010:2012	
	<p>Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.</p>
	<p>Nazwa: Telefon alarmowy Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.</p>
	<p>Nazwa: Lekarz Funkcja: Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza</p>
	<p>Nazwa: Defibrylator (AED) Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny</p>
	<p>Nazwa: Prysznic do przemywania oczu Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu</p>
	<p>Nazwa: Prysznic bezpieczeństwa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.</p>
	<p>Nazwa: Nosze Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze</p>
	<p>Nazwa: Walizka medyczna Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej</p>

	<p>Nazwa: Resuscytator z tlenem Funkcja: Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu</p>
	<p>Nazwa: Aparat oddechowy Funkcja: Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego</p>

XIV. Wykaz obowiązujących przepisów i norm.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2057).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1969.).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88.).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2022 r. Poz. 1225).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z późniejszymi zmianami (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1620).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 sierpień 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 09.124 poz. 1030).

Normy :

1. PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
2. PN-N-01256-02:1992. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
3. PN-EN-ISO 7010:2012 Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.
4. PN-N-01256-4:1997 Techniczne środki przeciwpożarowe.
5. PN-IEC 61024-1:2001 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
6. PN-EN 62305-3:2009 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona specjalna.
7. PN-IEC 61024-1 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych- Zasady ogólne.
8. PN-EN 1838:2005 – Oświetlenie Awaryjne.
9. PN-B-02877-4:2001- Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie - Otwory pod klapy dymowe - Obliczanie powierzchni i rozmieszczenie.
10. PN-EN 2:1998 Podział pożarów.

Protokół
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych

1. Nazwa i określenie pomieszczenia, w którym przewiduje się wykonanie spawania
.....
.....
2. Zagrożenie pożarowe lub wybuchowe oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu
.....
.....
3. Rodzaje elementów budowlanych (zapalność) występujących w pomieszczeniach
.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia na okres wykonywania prac spawalniczych
.....
.....
5. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia prac spawalniczych
.....
.....
6. Środki i sposób alarmowania Straży Pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru
.....
.....
7. Osoba(y) odpowiedzialna za przygotowanie zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych
.....
8. Osoba odpowiedzialna za nadzór na stanem bezpieczeństwa pożarowego toku prac
.....
9. Osoba(y) zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prowadzenia prac spawalniczych po ich zakończeniu
.....

Podpisy członków komisji:

.....
.....
.....

Zezwolenie
na prowadzenie prac pożarowo – niebezpiecznych (np. spawanie)

1. Miejsce pracy .....
2. Rodzaj pracy .....
3. Czas pracy, dnia ..... od godz. .... do godz. ....
4. Określenie zagrożenia pożarowego w miejscu prowadzenia spawania (z czego wynika)
.....
5. Sposób zabezpieczenia przed pożarem (wybuchem)
.....
6. Środki zabezpieczenia przeciwpożarowego
.....
7. Sposób wykonywania prac
.....
8. Odpowiedzialny za:
  - a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczenia:
nazwisko ....., wykonano – podpis .....
  - b) wyłączenie spod napięcia (jeżeli zachodzi potrzeba):
nazwisko ....., wykonano – podpis .....
  - c) dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów (w uzasadnionych przypadkach):
nazwisko ....., wykonano – podpis .....
9. Zezwalam na rozpoczęcie robót (po złożeniu w.w. podpisów).
.....
(podpis wypisującego) (podpis Zarządzającego)
10. pracę zakończono dnia ..... godz. ....
11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....
(podpis)

.....
(podpis)

UWAGA: Odbierający przekazuje zezwolenie Zarządzającemu, który wydał to zezwolenie

**Potwierdzam zapoznanie się z niniejszą instrukcją bezpieczeństwa
pożarowego i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowień:**

Lp.	Imię i Nazwisko	Data	Podpis
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			

Czerwionka-Leszczyny dn, ...

.....

imię i nazwisko

OŚWIADCZENIE

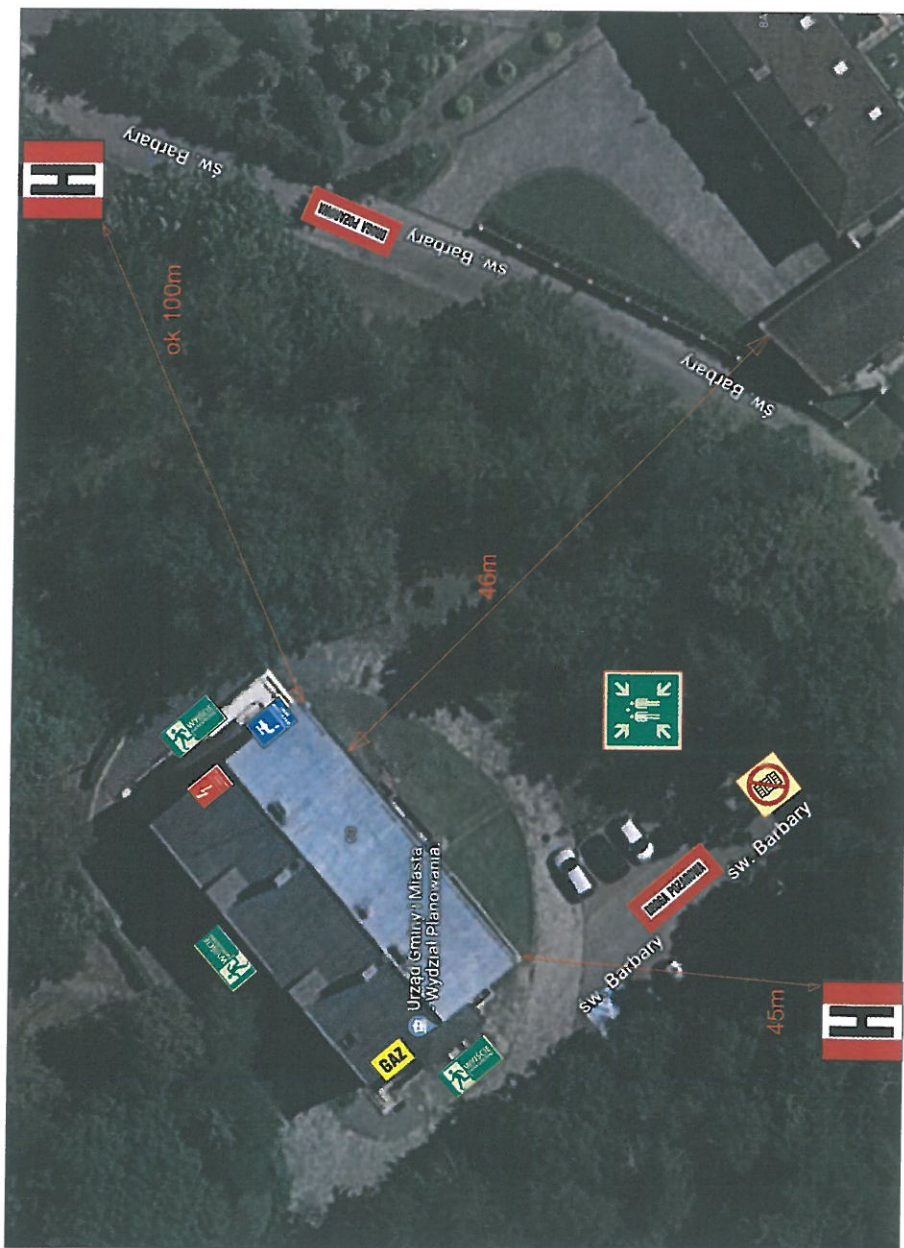
Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zostałem/łam zapoznany/a z zagrożeniami pożarowymi występującymi w budynku oraz obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom, zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru oraz zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

.....
podpis organizatora szkolenia

.....
podpis pracownika

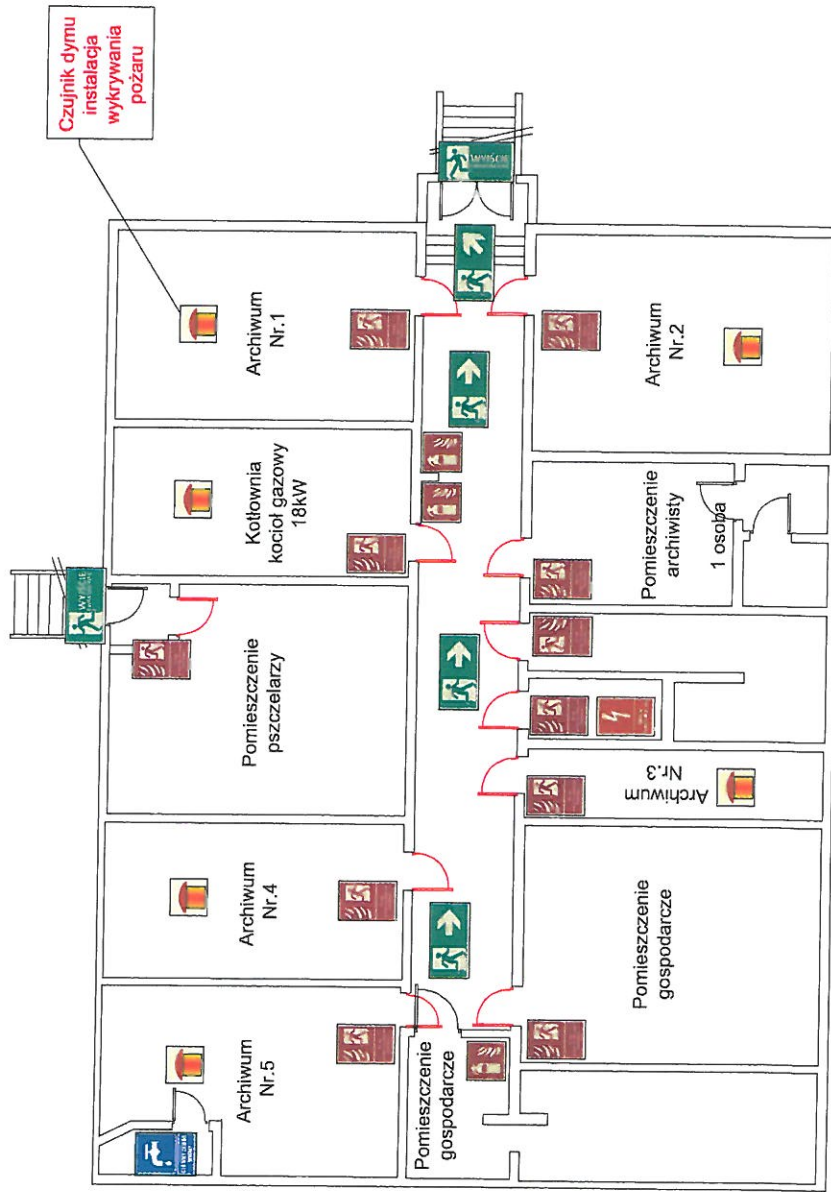

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwionka - Leczyszyn ul. Aleja Świętej Barbary 6
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na stałe w budynku - 36 osób	
STREFA POŻROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku ZL III	
Opracował: Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej - Jarosław Szczepański w opracowaniu wykorzystano mapy z portalu www.google.pl	
ZAGOSPODAROWANIE	
Prawa autorskie zastrzeżone. Kopiowanie bez zgody zabronione	

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwonka – Leszczyzny ul. Aleja Świętej Barbary 6
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na poziomie piwnic - 1 osoba	
	STREFA POZROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku
	Opracował: Inspektor Ochrony Przeciwpowodowej Jarosław Szczepalski
	Prawa autorskie zastrzeżone. Kopiowanie bez zgody zabronione
	RZUT PIWNIC

Piwnice

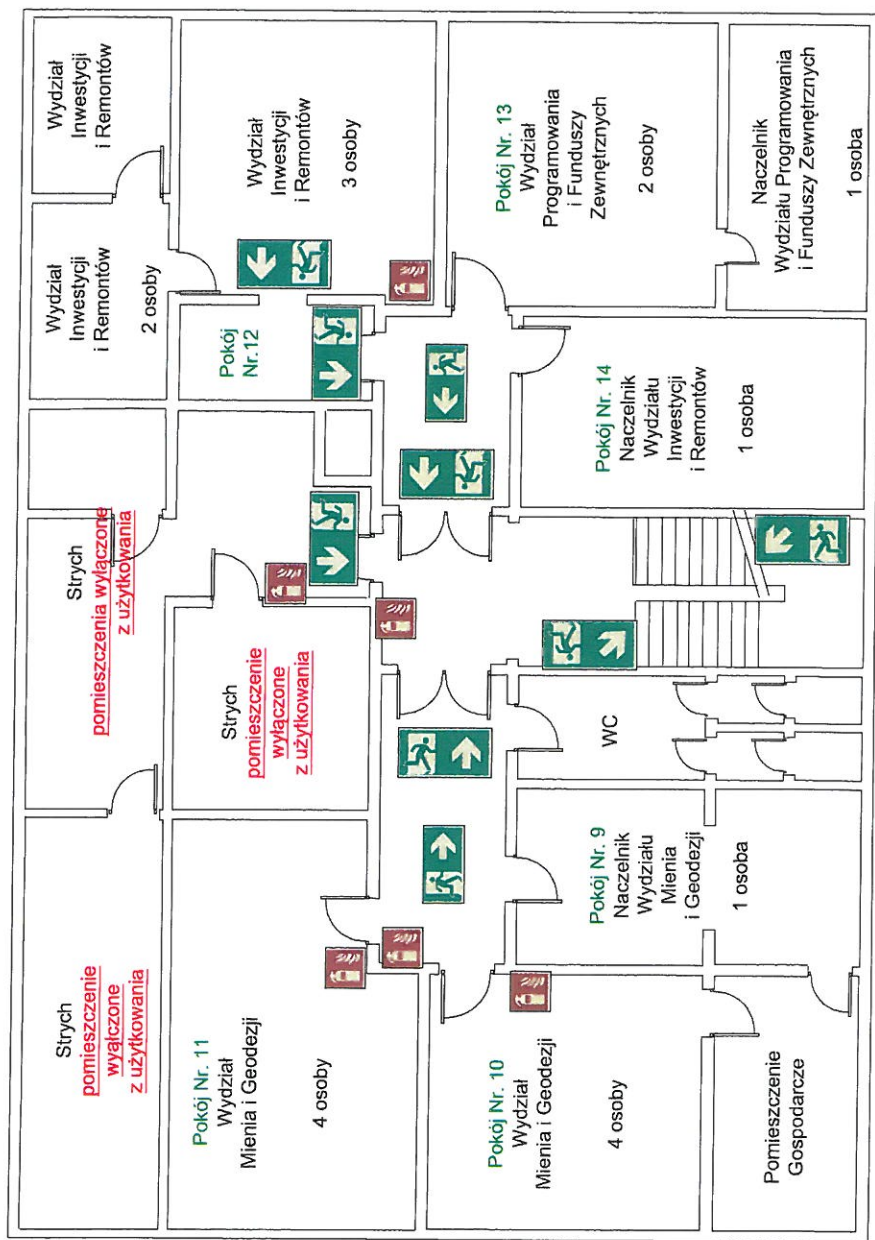

Nazwa obiektu	Urząd Gminy i Miasta Czerwonka - Leszczyny ul. Aleja Świętej Barbary 6
Maksymalna ilość osób mogących przebywać na poziomie piętra - 18 osób	
STREFA POŻAROWA NR. 1 - obejmująca wszystkie kondygnacje budynku	
Opracował: inspektor Ochrony Przeciwpożarowej - Jarosław Szczański	
w sprawie: aniu. wyk. / stan. rzuty. projektu budowlanego	
Prawa autorskie zastrzeżone. Kopiowanie bez zgody zabronione	
RZUT PIĘTRA	

Piętro

